

อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการดำเนินงานและสภาพคล่องของ
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100
INFLUENCE OF CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM'S
PERFORMANCE AND LIQUIDITY EVIDENCE FROM
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND SET100

ณพชร ชินภักดี

NAPACHARA CHINPHAKDEE

ค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

INFLUENCE OF CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM'S
PERFORMANCE AND LIQUIDITY EVIDENCE FROM
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND SET100

NAPACHARA CHINPHAKDEE

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการมีต่อผลการดำเนินงาน
และสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยแห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100
INFLUENCE OF CORPORATE GOVERNANCE ON
FIRM'S PERFORMANCE AND LIQUIDITY IN
EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF
THAILAND SET100

นักศึกษา

นายณพพร ชินภักดี รหัสประจำตัว 63500425

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ดร.พรทิวา แสงเขียว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัค)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.พรทิวา แสงเขียว)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการมีต่อผลการดำเนินงาน และสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยแห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100
คำสำคัญ	การกำกับดูแลกิจการ / ผลการดำเนินงาน/ สภาพคล่อง
นักศึกษา	นายณพพร ชินภักดี รหัสประจำตัว 63500425
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ดร.พรทิวา แสงเขียว
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 กลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 เก็บข้อมูลจากแบบแสดงรายการ 56-1 ระหว่างปี 2561-2563 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการมีผลอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการกำกับดูแลกิจการไม่มีอิทธิพลต่อสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงมาจาก ดร.พรทิwa
แสงเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ที่ได้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นจนงานวิจัยเสร็จ
สมบูรณ์ ตลอดจนแก้ไข ให้คำแนะนำมาโดยตลอดในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการการสอบ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ และดร.พรทิwa แสงเขียว ที่ได้
ให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงานวิจัย รวมถึงคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ผู้ให้ความรู้
ตลอดจนเจ้าของผลงานวิจัยเอกสารวิชาการทุกท่าน

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนขอการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้และคอยเป็น
กำลังใจที่มอบให้กับผู้วิจัยและขอบคุณเจ้าหน้าที่ของคณะบัญชี รวมไปถึงจนถึงเพื่อนๆ รุ่นที่ 16 ของ
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ณพชร ชินภักดี

สิงหาคม 2564

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VI

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	2
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.7 นิยามศัพท์.....	5
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ.....	6
2.2 ทฤษฎีตัวแทน.....	50
2.3 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย.....	53
2.4 ทฤษฎีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ Conflict of Interest Theory.....	57
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์.....	58
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน.....	59
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	68
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4.1 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร.....	73
4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	73
4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา (Description Statistics).....	74
4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Peason's Corralation Coefficient).....	76
4.5 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบการวิเคราะห์ถดถอย เชิงเส้นพหุคูณ.....	77
4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regressions Analysis).....	79
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	84
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	84
5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	85
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	87
ประวัติผู้ศึกษา.....	90

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางสรุปจำนวนบริษัทจดทะเบียนกลุ่มตัวอย่าง.....	69
2 สรุปรายละเอียดของตัวแปรแต่ละชนิด.....	69
3 ตารางแสดงวิธีการวัดค่าตัวแปร.....	75
4 ตารางแสดงจำนวนข้อมูล.....	74
5 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรเชิงปริมาณไทย.....	75
6 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Peason Correlation) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ.....	77
7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อทดสอบค่า Tolerance กับ Variance Inflation Factor (Peason Correlation).....	78
8 ผลสรุปแบบจำลองจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ.....	78
9 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณตัวแบบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อการดำเนินงาน.....	80
10 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณตัวแบบที่ 2 การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อสภาพคล่อง.....	81
11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	82

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	2
2 CG Code ประกอบด้วย 2 ส่วน.....	12
3 หลักปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการ 8 ข้อ.....	13
4 กลุ่มต่างๆของผู้มีส่วนได้เสีย.....	56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หากกรณีศึกษาที่ใช้ศึกษาได้อย่างกว้างขวาง และทั่วโลก สำหรับสาขาบริหารธุรกิจ สาขาบัญชี หรือสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับบริษัทที่มีมูลค่ามากที่สุด เท่าที่เคยมีมาเกี่ยวกับการล่มสลายของบริษัทนั้น จะต้องบมิ กรณีศึกษา WorldCom จากบริษัทมูลค่า 5 ล้านล้าน Enron และเกี่ยวกับ Accounting Firm ว่าถ้าจะให้บริษัทดูน่าเชื่อถือต้องให้บริษัท Big4 มาตรวจสอบบัญชี นั่นคือ PWC, EY, KPMG, Deloitte แต่รู้ไหมว่าเมื่อ 15 ปีก่อน Accounting Firm ที่มีชื่อเสียงจะมี 5 บริษัท หรือ Big5 แล้วบริษัทที่ 5 นั้นหายไปไหน บริษัทที่ 5 นั่นคือ Arthur Andersen ซึ่งได้ถูกถอนใบอนุญาตตรวจสอบบัญชีไปในคดี Enron เมื่อปี 2002 โดย Arthur Andersen ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ Enron ในการตกแต่งบัญชี สร้างรายได้ และกำไรปลอม และยังคงปิดหนังสืออีกด้วย

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ทั่วโลกได้หันกลับมามองสิ่งที่เกิดขึ้นในธุรกิจนั้น ว่ามีความเป็นมาอย่างไร และจุดประสงค์ของการทำธุรกิจเองก็ต้องดำเนินตามสิ่งนั้นไปด้วย และหากกล่าวว่าการกำกับกิจการที่ดีเพิ่งขึ้นมาในโลกเหมือนไม่นานมาก หลังจากมีหลายธุรกิจได้กระทำการที่อาจจะส่งผลต่อกิจการหรือผู้มีส่วนได้เสียของกิจการ ทำให้หลายฝ่ายแหล่งเห็นว่า หากกิจการใดจะดำเนินการทำธุรกิจนั้น การกำกับกิจการที่ดีก็ต้องดำเนินการทำตามควบคู่กันไปด้วย และหลายฝ่ายก็มองว่าหากกิจการใด มีการกำกับกิจการที่ดี ก็ย่อมมีผลต่อการดำเนินงานของกิจการและมูลค่ากิจการตามราคาตลาดไปด้วย ส่งไปตามไปเช่นใด โดย โดยการกำกับดูแลกิจการ เป็นระบบจัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการและผู้ถือ โดยระบบกำกับดูแลกิจการ ผู้ถือหุ้นแต่งตั้งให้กรรมการเป็นตัวแทนในการบริหารกิจการแทนตนได้ด้วย

จากความเป็นมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษากำกับดูแลกิจการที่ดีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100 เนื่องจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่เพียงแต่จะช่วยยกระดับคุณภาพด้านการบริหารจัดการแต่ยังเป็นกลไกในการเพิ่มความสามารถด้านการแข่งขัน ซึ่งทำให้ความสามารถในการทำกำไรและมูลค่ากิจการดีขึ้น โดยศึกษาระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2560-2563 โดยเป็นการนำข้อมูลที่ได้มาศึกษา ให้ผู้สนใจหรือองค์กร นำข้อมูลในการไปประยุกต์ใช้ในการกำกับดูแลกิจการ และผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนผ่านรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียน ซึ่ง

ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนทางการเงินที่น่าพอใจในระยะยาว และพัฒนาสังคมส่วนรวมให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน

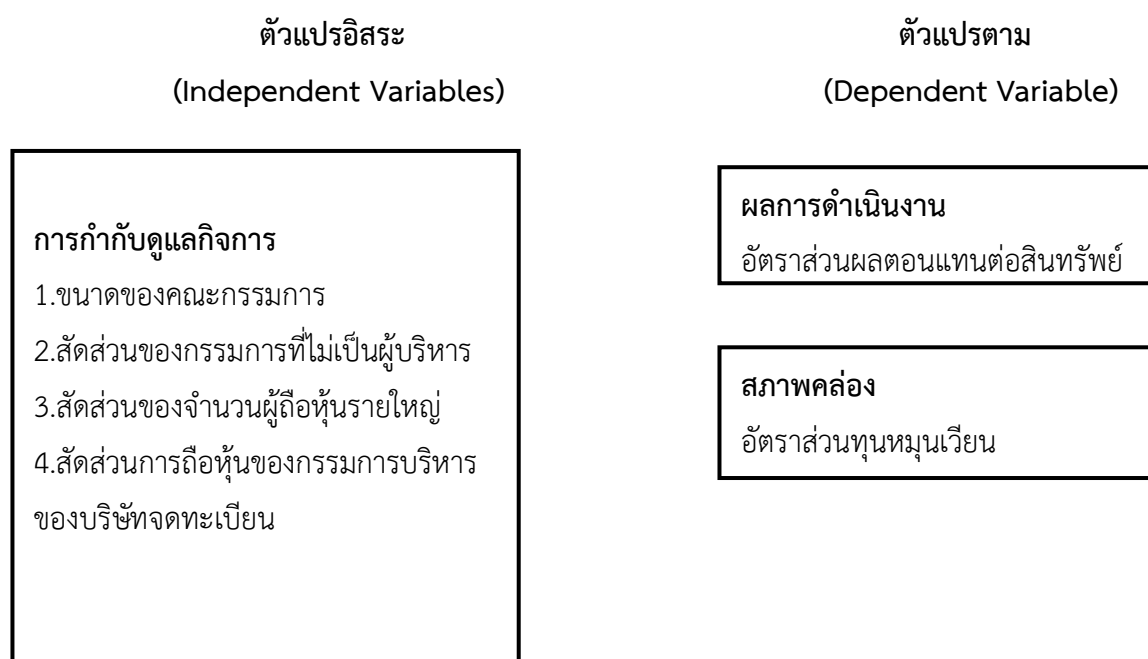
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

1.2.2 เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่ออัตราส่วนทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 มีกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้



ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อการดำเนินงาน (อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์)

สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อสภาพคล่อง (อัตราส่วนทุนหมุนเวียน)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2563 จำนวน 100 บริษัทจดทะเบียน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนที่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลจากผู้ลงทุน และผู้ถือหุ้นโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนระบบฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ(Secondary data) ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่การการศึกษาการกำกับดูแลกิจการ 1.ขนาดของคณะกรรมการ 2.สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 3.สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 4.สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัทจดทะเบียน

ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งกลุ่ม SET100 และสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งกลุ่มSET100 ที่ประกอบด้วยจากการเก็บข้อมูลจากฐานข้อมูล SETSMART และงบการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) รวมถึงข้อมูลอื่นๆจากเว็บไซต์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.5.2 ขอบเขตของระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อผลการดำเนินงาน และสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงปี 2561 – 2563 รวมระยะเวลา 3 ปี

1.5.3 ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การกำหนดประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มSET100 โดยมีวันสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และมีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลใการวัดตัวแปรต่างๆ อย่างครบถ้วนและสามารถเปรียบเทียบกันได้

2. เป็นบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ถูกจัดประเภทให้อยู่ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่กำลังฟื้นฟูกิจการเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลเพราะบริษัทจดทะเบียนเหล่านี้ไม่ได้มีข้อมูลซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาที่ ทำการศึกษาและกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในกลุ่มฟื้นฟูนี้อาจเป็นตัวอย่างไม่ดี และไม่เป็นที่สนใจของนักลงทุน

3. เป็นบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ถูกขึ้นเครื่องหมาย H (Trading hall) หรือ SP (Trading Suspension) จากตลาดหลักทรัพย์ ณ ช่วงเวลาที่ศึกษา และช่วงประมาณค่าเพราะเครื่องหมายดังกล่าวจะเป็นการงดการซื้อขายซึ่งจะทำให้ไม่มีข้อมูลในการซื้อขายหลักทรัพย์

4. ไม่เป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีข้อมูลของงบการเงินไม่ครบถ้วน (Missing Data)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้เมื่อเสร็จแล้วคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1.1 ทำให้เกิดการความรู้การกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานและสภาพคล่องหรือแสวงหาความรู้ให้สมบูรณ์รวมถึงการสนับสนุนเกี่ยวกับทฤษฎีที่นำเสนอในการวิจัย

1.2 ทำให้เกิดกลไกการกำกับดูแลกิจการที่นำมาปฏิบัติร่วมกันเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานเพื่อส่งผลกระทบต่อการบริหารกำไรของผู้บริหารของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

1.3 ส่งเสริมนโยบายของภาครัฐและบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ในการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการดำเนินงานและสภาพคล่องนำมาดำเนินการ

2. ประโยชน์ในการนำไปใช้

2.1 เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินโดยเฉพาะนักลงทุนและผู้สนใจซึ่งสามารถผลงานวิจัยนี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างเหมาะสม

2.2 เป็นประโยชน์ต่อบริษัทและหน่วยงานกำกับดูแลอื่นๆในการปรับปรุง พัฒนาและจัดทำรายงานของบริษัทจดทะเบียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้สนใจในการลงทุน

2.3 เป็นประโยชน์และขยายขอบเขตการวิจัยต่อไปในอนาคตและฐานข้อมูลให้นักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป

2.4 บริษัทจดทะเบียนที่เกี่ยวข้องและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดกฎเกณฑ์

1.7 นิยามศัพท์

การกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามความหมายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น

ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน จำนวนคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด (ไพริน ใจทัต,2555)

สัดส่วนของกรรมที่ไม่เป็นผู้บริหาร จำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนกรรมการบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด (ไพริน ใจทัต,2555)

สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้น เปรอ์เซ็นการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกรวมกัน (ณิชนันท์ จันทรเขตต์,2554)

สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารบริษัทจดทะเบียน จำนวนการถือหุ้นของผู้บริหารและคณะกรรมการต่อจำนวนหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด (วรรณพร ศิริทิพย์,2555)

อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROA) = กำไรสุทธิ / ส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้ใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น สะท้อนให้เห็นความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นที่เปรียบเสมือนเป็นเจ้าของกิจการ

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน เป็นเครื่องชี้วัดฐานะทางการเงินระยะสั้นของธุรกิจ ถ้าอัตราส่วนยังมีค่าสูง แสดงว่าธุรกิจมีสภาพคล่องในการดำเนินงานมาก มีความสามารถในการชำระหนี้สูง

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อผลการดำเนินงานและสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยตัวแปรอิสระประกอบด้วยผลการดำเนินงานและสภาพคล่องของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 . ปัจจัยด้านผลการดำเนินงานวัดจากผลตอบแทนของสินทรัพย์ (ROA) ปัจจัยด้านสภาพคล่องวัดจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR ได้มาจากการเก็บค่าตัวแปรใน www.setsmart.com อีกทั้งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร หนังสือ รวมถึงงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้ทราบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
- 2.2 ทฤษฎีตัวแทน
- 2.3 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย
- 2.4 ทฤษฎีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ Conflict of Interest Theory
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ

คำว่า “การกำกับดูแลกิจการ” มีชื่อเรียกอื่นที่อาจได้ยินในบริบทต่าง ๆ เช่น ธรรมาภิบาล บรรษัทภิบาล หรือ Corporate Governance หรือ CG ซึ่งอาจพูดรวม ๆ มีความทำนองเดียวกันว่า หมายถึง การบริหารจัดการบริษัทจดทะเบียนที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายในกรณีของบริษัทจดทะเบียนมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะเห็นความสำคัญของ CG ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากประชาชนจำนวนมากซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมบริหารจัดการบริษัทจดทะเบียนได้อย่างใกล้ชิด จึงต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไว้วางใจให้เป็นกรรมการเพื่อเข้าไปควบคุมดูแลผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนอีกทอดหนึ่ง การที่จะเกิดความมั่นใจและไว้วางใจกันเป็นทอด ๆ เช่นนี้ได้ ก็จะต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี กล่าวคือ กรรมการต้องทำหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียน และผู้ถือหุ้นอย่างเต็มที่ ไม่ใช่ตำแหน่งในการหาประโยชน์หรือฉวย

โอกาสจากบริษัทจดทะเบียน ดูแลผู้บริหารและฝ่ายจัดการให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่างบเงินลงทุนที่ใส่เข้ามาในบริษัทจดทะเบียน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้สิทธิผู้ถือหุ้นรับทราบข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ รวมถึงตรวจสอบการทำงานของกรรมการและผู้บริหาร

ความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการการที่บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการย่อมส่งผลดีทั้งกับบริษัทจดทะเบียน และกับตลาดทุนโดยรวม ดังนั้นประโยชน์ต่อบริษัทจดทะเบียน ได้แก่ สามารถระดมทุนได้ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม การมีต้นทุนการเงินที่เหมาะสม ช่วยลดต้นทุนการผลิตทำให้สามารถแข่งขันได้ประโยชน์ต่อตลาดทุนโดยรวม ได้แก่ สร้างความเชื่อมั่น เพิ่มความต้องการซื้อเพิ่มสภาพคล่อง และระดับราคา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน มาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งใช้เป็นบรรทัดฐานในหลายประเทศ คือ OECD Principles of Corporate Governance และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยในปี 2549 ได้เสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้แก่บริษัทจดทะเบียน ซึ่งเทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงอีกครั้งในปี 2555 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของอาเซียน (ASEAN Corporate Governance Scorecard) โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น หลักการ: ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของโดยควบคุมบริษัทจดทะเบียนผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนตนและมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียน บริษัทจดทะเบียนจึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน หลักการ: ผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหารและผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นผู้บริหาร รวมทั้งผู้ถือหุ้นต่างชาติ ควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่ถูกละเมิดสิทธิควรมีโอกาสได้รับการชดเชย

3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย หลักการ: ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทจดทะเบียนตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควรพิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างบริษัทจดทะเบียนกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่งคั่ง ความมั่นคงทางการเงินและความยั่งยืนของกิจการ

4. การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส หลักการ: คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียน ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ

5. ความรับผิดชอบของกรรมการหลักการ: คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทจดทะเบียน คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการการประเมินด้านการกำกับดูแลกิจการตลาดทุนไทยถูกประเมินด้านการกำกับดูแลกิจการโดยหลายหน่วยงานต่างประเทศ เช่น โครงการ CG-Rosc โดย World Bank CG Watch โดย Asian corporate Governance Association ร่วมกับ CLSA Asia-Pacific Markets ซึ่งผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า ตลาดทุนไทยเป็นผู้นำของภูมิภาคและประสบความสำเร็จอย่างสูงด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน เนื่องจากมีการยกระดับมาตรฐานต่าง ๆ ด้วยการแก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ รวมถึงการกำกับดูแลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้นนอกจากนี้ การประเมินการกำกับดูแลกิจการรายบริษัทจดทะเบียนโดยหน่วยงานภายในประเทศ ได้ช่วยทำให้เกิดพัฒนาการของบริษัทจดทะเบียนในการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการให้เป็นมาตรฐานสากล เช่น โครงการการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน (CGR) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทจดทะเบียนไทย โครงการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้น โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย เป็นต้นนอกจากนี้ หลังจากมีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ รวมถึงด้านตลาดทุน ก.ล.ต. อาเซียน หรือ ASEAN Capital Market Forum เรียกกันสั้น ๆ ว่า ACMF ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อร่วมกันกำหนดกฎเกณฑ์ระเบียบและมาตรฐานกลางของตลาดทุนในกลุ่มอาเซียน ซึ่งรวมถึงการยกระดับการกำกับดูแลกิจการ (“CG”) ของบริษัทจดทะเบียนในอาเซียนให้ทัดเทียมกับสากลด้วย ดังนั้น ACMF จึงได้เริ่มดำเนินโครงการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในภูมิภาคอาเซียนหรือ ASEAN CG Scorecard บริษัทจดทะเบียน เพื่อให้ผู้ลงทุนต่างประเทศมีข้อมูลเกี่ยวกับ CG ของบริษัทจดทะเบียนในอาเซียนประกอบการตัดสินใจลงทุน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเสนอหลักการที่คาดหวังให้บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติตามตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้เลือกหลักการกำกับดูแลกิจการ 15 ข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Cooperation and Development Centre: OECD) เนื้อหาโดยสรุปของหลักการ 15 ข้อ มีดังนี้

(1) นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนควรจัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งควรระบุว่ามีนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนครอบคลุมหลักการใดบ้าง เช่น สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนมีโครงสร้าง บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระ การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส การควบคุมและจัดการความเสี่ยง และจริยธรรมธุรกิจ พร้อมทั้งเปิดเผยในรายงานประจำปีให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบโดยทั่วกันคณะกรรมการฯ ควรรายงานในรายงานประจำปีถึงการนำหลักการกำกับดูแลกิจการไปใช้

(2) ผู้ถือหุ้น: สิทธิและความเท่าเทียมกันคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนควรจัดกระบวนการประชุมผู้ถือหุ้นในลักษณะที่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ในการเข้าประชุมไม่ควรมีวิธีการที่ยุ่งยากหรือมีค่าใช้จ่ายมากเกินไป

(3) สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ ในระบบการกำกับดูแลผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่มด้วยกันที่สำคัญได้แก่ กลุ่มลูกค้า ฝ่ายจัดการ ลูกจ้าง คู่ค้า ผู้ถือหุ้น หรือผู้ลงทุน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และชุมชนที่บริษัทจดทะเบียนตั้งอยู่ กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น ได้แก่ สหภาพ คู่แข่ง และเจ้าหน้าที่ เป็นต้น แต่ละกลุ่มมีวัตถุประสงค์และความคาดหวังจากกิจการที่แตกต่างกันไป คณะกรรมการฯ ควรรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียตามที่กฎหมายกำหนด และดูแลให้มั่นใจว่าสิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครอง และปฏิบัติด้วยดีและควรสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างบริษัทจดทะเบียนและผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่งคั่ง สร้างงาน และสร้างกิจการให้มีฐานะการเงินที่มั่นคง

(4) การประชุมผู้ถือหุ้นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสโดยเท่าเทียมกัน ในการแสดงความเห็น และตั้งคำถามใด ๆ ต่อที่ประชุมตามระเบียบวาระการประชุมและเรื่องที่เสนอกรรมการทุกคนและประธานคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ควรเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อตอบคำถามที่ประชุม

(5) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนควรมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นโดยรวม คณะกรรมการและฝ่ายจัดการมีความรับผิดชอบตามที่ต่อผู้ถือหุ้น จึงควรมีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่รับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนกับฝ่ายจัดการ และระหว่างคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนกับผู้ถือหุ้นไว้ให้ชัดเจน

(6) ความขัดแย้งของผลประโยชน์คณะกรรมการบริหาร ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้นควรจัดปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์อย่างรอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุมีผล และเป็นอิสระภายในกรอบจริยธรรมที่ดีตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียนโดยรวม

(7) จริยธรรมธุรกิจคณะกรรมการบริหารควรส่งเสริมให้จัดทำแนวทางเกี่ยวกับจริยธรรมธุรกิจหรือจรรยาบรรณ เพื่อให้กรรมการและลูกจ้างทุกคนได้ทราบ และเข้าใจถึงมาตรฐานการปฏิบัติตนตามที่บริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นคาดหวัง รวมทั้งเฝ้าสังเกตให้มีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง

(8) การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารคณะกรรมการบริหารควรมีจำนวนเท่าใด และประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่เป็นอิสระในสัดส่วนอย่างไร เป็นเรื่องที่คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนจะกำหนดด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น

หุ่น อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอให้คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ และอย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้คุณสมบัติของกรรมการที่เป็นอิสระให้พิจารณาโดยใช้แนวทางเดียวกันกับคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบตามประกาศตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

(9) การรวมหรือแยกตำแหน่งคณะกรรมการบริหารและผู้ถือหุ้นควรมีเสรีภาพที่จะเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดกับบริษัทจดทะเบียน โดยอาจรวมบทบาทของประธานกรรมการกับของผู้จัดการใหญ่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันหรือแยกกัน โดยให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่เป็นอิสระเป็นประธานกรรมการก็ได้ไม่ว่าจะเลือกวิธีใด ควรมีการแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างกันให้ชัดเจน โดยไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด

(10) ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารกำหนดค่าตอบแทนเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของกรรมการโดยตรง จึงควรดำเนินการด้วยความโปร่งใสและได้รับอนุมัติจากผู้ถือหุ้น คณะกรรมการควรเปิดเผยถึงนโยบายค่าตอบแทนและจำนวนค่าตอบแทนของกรรมการ และผู้บริหารระดับสูงตามที่ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.) กำหนด ในรายงานประจำปีระดับและองค์ประกอบค่าตอบแทนแก่กรรมการของบริษัทจดทะเบียนควรเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามต้องการ แต่ควรหลีกเลี่ยงการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการที่เกินสมควร

(11) การประชุมคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนควรกำหนดการประชุมไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ ในการประชุมประธานคณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการใช้ดุลยพินิจที่รอบคอบ และจัดสรรเวลาไว้อย่างเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่อง และมากพอที่กรรมการจะอภิปรายปัญหาสำคัญกันอย่างรอบคอบกรรมการมีหน้าที่ต้องเข้าประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลพิเศษจริง ๆ และควรเปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการในรายงานประจำปีด้วย

(12) คณะอนุกรรมการ คณะกรรมการควรจัดให้มีคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อช่วยศึกษาในรายละเอียดและกลั่นกรองงานตามความจำเป็นของสถานการณ์โดยเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยกำหนดนโยบายและกรอบงานไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิก หน้าที่รับผิดชอบ การดำเนินการประชุม และการรายงานต่อคณะกรรมการ สมาชิกทุกคนหรือส่วนใหญ่ควรเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และประธานอนุกรรมการควรเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่มีความเป็นอิสระ

(13) ระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการควรจัดทำ รักษาไว้และทบทวนระบบการควบคุมภายในทั้งทางการเงิน การดำเนินงานและการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

ตลอดจนจัดการความเสี่ยงและการให้ความสำคัญกับสัญญาณเดือนกุมภาพันธ์และรายการผิดปกติทั้งหลาย และควรจัดให้ทีมงานตรวจสอบภายในแยกเป็นหน่วยงานหนึ่งของบริษัทจดทะเบียน

(14) รายงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการควรทำรายงานอธิบายถึง ความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงความคืบหน้าไปกับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปีรายงานของคณะกรรมการควรครอบคลุมในเรื่องสำคัญ ๆ ตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนที่ตลาดหลักทรัพย์เสนอแนะ

(15) ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทจดทะเบียนได้เปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียนอย่างถูกต้อง ทันเวลา และโปร่งใส ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์” เพื่อเป็นตัวแทนในการสื่อสารกับผู้ลงทุนที่เป็นสถาบัน ผู้ถือหุ้น รวมทั้งนักวิเคราะห์ทั่วไป และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควรจัดทำทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการนำเสนอสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารการกำกับดูแลกิจการเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลต่างๆได้แก่ คณะผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียน คณะกรรมการ ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียทุกราย ซึ่งการที่บริษัทจดทะเบียนที่การกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้นจะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนสามารถดำเนินธุรกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ง่ายขึ้น

2.1.2 วัตถุประสงค์และหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ที่ผ่านมาเรามักคุ้นเคยกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในด้านโครงสร้างความสัมพันธ์และแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (accountability) ของคณะกรรมการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่มีประชาชนเป็นผู้ถือหุ้นอย่างไรก็ดีการสร้างเชื่อมั่นเพียงประการเดียว ยังไม่เพียงพอสำหรับการเป็นบริษัทจดทะเบียนที่ดีเนื่องจากทั้งภาคธุรกิจและผู้ลงทุนต่างต้องการผลประกอบการที่ดีของกิจการ กิจการสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพธุรกิจได้และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้คนรอบข้าง เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนสามารถเติบโตอยู่รอดได้ในระยะยาวด้วย ดังนั้น คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จึงได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือ Corporate Governance Code (CG Code) ฉบับนี้เพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน ซึ่งเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กร นำไปปรับใช้ในการกำกับดูแล ให้กิจการมีผลประกอบการที่ดีในระยะยาว น่าเชื่อถือสำหรับผู้ถือหุ้นและผู้คนรอบข้าง เพื่อประโยชน์ในการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืนตรงตามความมุ่งหวังของทั้งภาคธุรกิจ ผู้ลงทุน ตลอดจนตลาดทุนและสังคมโดยรวม

“การกำกับดูแลกิจการ” หมายถึง ความสัมพันธ์ในเชิงการกำกับดูแล รวมทั้งกลไกมาตรการที่ใช้กำกับการตัดสินใจของคนในองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งรวมถึง (1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก(objectives)(2) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และพิจารณา

อนุมัติแผนงานและงบประมาณ และ (3) การติดตามประเมิน และดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน “การกำกับดูแลกิจการที่ดี” ตามหลักปฏิบัตินี้ หมายถึง การกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน นอกเหนือจากการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งคณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

(Competitiveness and performance with long-term perspective)

2. ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย(Ethical and responsible business)

3. เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (Good corporatecitizenship)

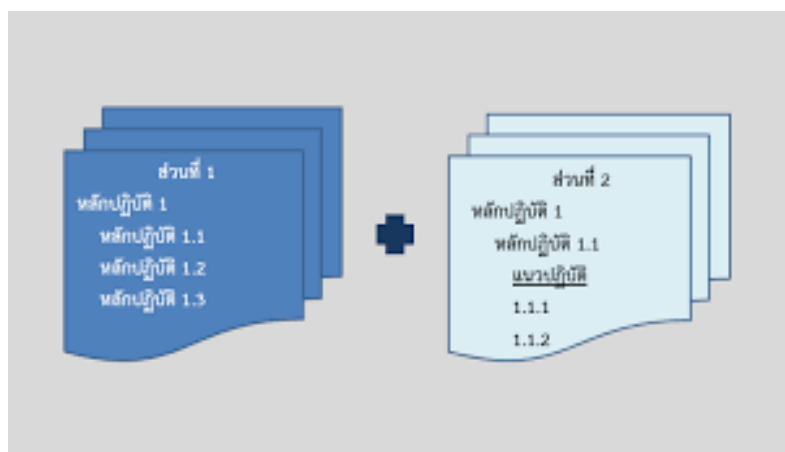
4. สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (Corporate resilience)

3 CG Code นี้มีสาระสำคัญอย่างไร

CG Code ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คือ หลักปฏิบัติและหลักปฏิบัติย่อย

ส่วนที่ 2 คือ แนวปฏิบัติและคำอธิบาย



ภาพประกอบที่ 2 CG Code ประกอบด้วย 2 ส่วน

3.1 CG Code นี้ได้วางหลักปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการ 8 ข้อหลัก ดังนี้



ภาพประกอบที่ 3 หลักปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการ 8 ข้อ

หลักปฏิบัติ 1 ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน

(Establish Clear Leadership Role and Responsibilities of the Board)

หลักปฏิบัติ 2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน

(Define Objectives that Promote Sustainable Value Creation)

หลักปฏิบัติ 3 เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ (Strengthen Board Effectiveness)

หลักปฏิบัติ 4 สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร (Ensure Effective CEO and People Management)

หลักปฏิบัติ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ

(Nurture Innovation and Responsible Business)

หลักปฏิบัติ 6 ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม

(Strengthen Effective Risk Management and Internal Control)

หลักปฏิบัติ 7 รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล (Ensure Disclosure and Financial Integrity)

หลักปฏิบัติ 8 สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น (Ensure Engagement and Communication with Shareholders)

3.2 การปฏิบัติตาม CG Code การปฏิบัติตาม CG Code นี้เป็นไปตามหลัก “Apply or Explain” คือ ให้คณะกรรมการนำหลักปฏิบัติในส่วนที่ 1 ไปปรับใช้ (apply) ตามที่เหมาะสมกับ

บริบทธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน โดยส่วนที่ 2 เป็นแนวปฏิบัติและคำอธิบายในการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติในส่วนที่ 1 ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจใช้วิธีปฏิบัติอื่นที่ทำให้บรรลุเจตนารมณ์ตามหลักปฏิบัติได้ หากเห็นว่าวิธีปฏิบัติอื่นนั้นเหมาะสมกว่า โดยควรบันทึกเหตุผลและการปฏิบัติอื่นนั้นไว้ด้วยการปฏิบัติตามหลัก Apply or Explain นี้ ต่างจากหลัก “Comply or Explain” คือ เพื่อให้คณะกรรมการใช้ดุลยพินิจพิจารณาการนำหลักปฏิบัติไปปรับใช้ (apply) ให้เกิดการปฏิบัติอย่างเหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน มิใช่การปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตาม (comply) ข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลคณะกรรมการควรพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของการนำ CG Code ไปปรับใช้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และบันทึกการพิจารณาไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยมีข้อความยืนยันว่า คณะกรรมการได้พิจารณาและทบทวนการนำหลักปฏิบัติตาม CG Code ไปปรับใช้ตามบริบททางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนแล้ว สำหรับรายงานที่ต้องจัดส่งในปี 2561 เป็นต้นไป ทั้งนี้ การปฏิบัติตาม CG Code อาจเป็นส่วนช่วยให้คณะกรรมการสามารถนำไปใช้อธิบายเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ได้ หากมีกรณีที่เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการในภายหลัง

3.3 การอธิบาย เมื่อไม่ได้นำหลักปฏิบัติไปปรับใช้ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวังแล้ว เห็นว่า การปฏิบัติตาม CG Code ข้อใดยังไม่เหมาะสมกับบริบทของบริษัทจดทะเบียนหรือยังไม่สามารถดำเนินการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. บันทึกในรายงานการทบทวนการปฏิบัติตาม CG Code เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการ โดยระบุเหตุผลของการตัดสินใจดังกล่าว รวมทั้งมาตรการทดแทน (ถ้ามี) ไว้ด้วย

2. เปิดเผยในรายงานประจำปี และแบบ 56-1: ให้เปิดเผยทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนแล้วนั้น ให้ระบุเพิ่มเติมโดยมีนัยว่า ในหลักปฏิบัติที่ยังไม่สามารถหรือยังมิได้นำไปปรับใช้ ได้มีการบันทึกเหตุผลไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการแล้ว โดยจะไม่เปิดเผยรายละเอียดเนื้อหาอันนั้นก็

4. CG Code นี้ต่างจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 อย่างไรก็ตามเนื้อหาส่วนใหญ่ของ CG Code นี้ นำมาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 เพียงแต่ปรับลำดับ วิธีการนำเสนอให้เป็นไปตามบริบทการทำหน้าที่ของคณะกรรมการในแต่ละกระบวนการประกอบธุรกิจรวมทั้งได้เพิ่มเติมประเด็นใหม่ ๆ เพื่อให้ครอบคลุมถึงแนวคิดหรือปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

1. เพิ่มความชัดเจนของบทบาทความเป็นผู้นำของคณะกรรมการ และการแบ่งบทบาทระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1) เรื่องที่คณะกรรมการควรดูแลให้มีการดำเนินการ

2) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาพร้อมกับฝ่ายจัดการ โดยติดตามให้มั่นใจว่า ฝ่ายจัดการได้ไปดำเนินการตามที่ได้พิจารณาร่วมกันไว้ และ

3) เรื่องที่คณะกรรมการควรให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ

2. เพิ่มความชัดเจนของบทบาทคณะกรรมการในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ และบูรณาการหลักความรับผิดชอบต่อในการประกอบธุรกิจเข้าไปในชั้นวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักดังกล่าว เพื่อให้การสร้างคุณค่ากิจการอย่างยั่งยืนแทรกเป็นเนื้อเดียวกับการประกอบธุรกิจ โดยคณะกรรมการควรดูแลให้การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายทางธุรกิจนั้น ผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกิจ และผู้มีส่วนได้เสีย การทำความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนมีการปลูกฝังค่านิยมขององค์กรที่สะท้อนการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดการปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

3. ขยายความหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกลยุทธ์นโยบาย แผนงาน และงบประมาณของกิจการโดยสนับสนุนการนำนวัตกรรมและSET100มาใช้เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่กิจการรวมทั้งการกำกับดูแลด้านSET100สารสนเทศ

4. เพิ่มคำอธิบายหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำกับดูแลให้กิจการมีนโยบายการเปิดเผยข้อมูล การจัดการข้อมูลลับเพื่อไม่ให้เกิดข้อมูลรั่วไหล การรักษาความลับของข้อมูลลับและข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์(market sensitive information)

5. เพิ่มหน้าที่ของคณะกรรมการในการดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้และกลไกที่จะสามารถกอบกู้ฐานะการดำเนินงานได้ ในกรณีกิจการประสบปัญหาทางการเงิน ตลอดจนการดูแลให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงินและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

6. เพิ่มความชัดเจนว่า คณะกรรมการควรทำความเข้าใจเรื่องโครงสร้างความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ที่อาจมี

7. เพิ่มความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการ และในกรณีที่ประชากรกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ไม่ได้มีการแยกออกจากกันอย่างชัดเจน คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการอิสระคนหนึ่งร่วมพิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการ เพื่อเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการสร้างความถ่วงดุลระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

5. การปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของบริษัทจดทะเบียน

ความมุ่งหวังของการออก CG Code นี้ คือ เพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติให้เกิดผล เป็นความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนควบคู่ไปกับสังคมโดยรวม ซึ่งปัจจัยส่วนหนึ่งที่จะเอื้อให้เกิดการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล คือ

1. ผู้ถือหุ้นใหญ่ กรรมการ ตลอดจนฝ่ายจัดการ เข้าใจเห็นประโยชน์ และตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำที่ทำให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งรวมถึงความเข้าใจของคณะกรรมการในบริบทธุรกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย โอกาสและความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินกิจการ

2. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการซึ่งสามารถนำไปสู่การทำงานร่วมกันในลักษณะcollaborative leadership

3. มีบุคลากรสำคัญที่มีความรู้ สามารถสนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการได้อย่างเหมาะสม เช่นเจ้าหน้าที่บริหารทางการเงิน เลขานุการบริษัทจดทะเบียน ผู้ตรวจสอบภายใน เป็นต้น คณะกรรมการควรได้รับการพัฒนาทักษะที่เหมาะสม ผ่านกระบวนการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรมและการประเมิน เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจว่า คณะกรรมการมีความรู้และความเข้าใจเป็นอย่างดีในการปฏิบัติหน้าที่การกำกับดูแลกิจการที่ดี

6. ผู้มีส่วนร่วมในการยกร่าง CG Code สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ขอขอบคุณคณะทำงานเพื่อการพัฒนาความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียน ผู้บริหารระดับสูง และผู้เชี่ยวชาญด้านบรรษัทภิบาล ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนผู้แทนจากบริษัทจดทะเบียน สำหรับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นสำหรับการจัดทำ CG Code เพื่อให้มั่นใจได้ว่า CG Code ฉบับนี้สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของภาคธุรกิจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ส่วนที่ 1

หลักปฏิบัติและหลักปฏิบัติย่อย

หลักปฏิบัติ 1ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่ สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน Establish Clear Leadership Role and Responsibilities of the Board

หลักปฏิบัติ1.1

คณะกรรมการควรเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อในฐานะผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดีซึ่งครอบคลุมถึง

(1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

(2) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรสำคัญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

(3) การติดตาม ประเมินผล และดูแลการรายงานผลการดำเนินงานหลักปฏิบัติ 1.2 ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governanceoutcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(1) สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว
(competitiveness and performance with long-term perspective)

(2) ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย(ethical and responsible business)

(3) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม
(good corporate citizenship)

(4) สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง(corporate resilience)

หลักปฏิบัติ1.3

คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ รมัตถะรัง (duty of care) และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร (duty of loyalty) และดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

หลักปฏิบัติ 1.4

คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ และกำหนดขอบเขตการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

หลักปฏิบัติ 2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน
Define Objectives that Promote Sustainable Value Creation

หลักปฏิบัติ 2.1 คณะกรรมการควรกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ (objectives) เป็นไปเพื่อความยั่งยืน โดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสียและสังคมโดยรวม

หลักปฏิบัติ 2.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ในระยะเวลายานกลางและ/ หรือประจำปีของกิจการสอดคล้องกับการบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยมีการนำนวัตกรรมและSET100มาใช้ที่เหมาะสมตลอดภัย

หลักปฏิบัติ3เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิผลStrengthen Board Effectiveness

หลักปฏิบัติ3.1 คณะกรรมการควรรับผิดชอบต่อในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบสัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

หลักปฏิบัติ 3.2 คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

หลักปฏิบัติ 3.3 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้

หลักปฏิบัติ 3.4 ในการเสนอค่าตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการควรพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจูงใจให้คณะกรรมการนำองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

หลักปฏิบัติ 3.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ

หลักปฏิบัติ 3.6 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทจดทะเบียนไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับที่เหมาะสมกับกิจการแต่ละแห่ง รวมทั้งบริษัทจดทะเบียนย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทจดทะเบียนไปลงทุนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วย

หลักปฏิบัติ 3.7 คณะกรรมการควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล โดยผลประเมินควรถูกนำไปใช้สำหรับการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วย

หลักปฏิบัติ 3.8 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ลักษณะการประกอบธุรกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ

หลักปฏิบัติ 3.9 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น และมีเลขานุการบริษัทจดทะเบียนที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ

หลักปฏิบัติ 4 สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร
Ensure Effective CEO and People Management

หลักปฏิบัติ 4.1 คณะกรรมการควรดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการสรรหาและพัฒนากรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย

หลักปฏิบัติ 4.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนและการประเมินผลที่เหมาะสม

หลักปฏิบัติ 4.3 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมีผลกระทบต่อการบริหารและการดำเนินงานของกิจการ

หลักปฏิบัติ 4.4 คณะกรรมการควรติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และแรงจูงใจที่เหมาะสม

หลักปฏิบัติ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ Nurture Innovation and Responsible Business

หลักปฏิบัติ 5.1 คณะกรรมการควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

หลักปฏิบัติ 5.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (operational plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (strategies) ของกิจการ

หลักปฏิบัติ 5.3 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงผลกระทบและการพัฒนาทรัพยากรตลอดสาย value chain เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 5.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีการรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการสารสนเทศระดับองค์กรที่สอดคล้องกับความต้องการของกิจการ รวมทั้งดูแลให้มีการนำสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของกิจการ

หลักปฏิบัติ 6 ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม
Strengthen Effective Risk Management and Internal Control

หลักปฏิบัติ 6.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทจดทะเบียนมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

หลักปฏิบัติ 6.2 คณะกรรมการต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ

หลักปฏิบัติ 6.3 คณะกรรมการควรติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทจดทะเบียนกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการ

ป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัทจดทะเบียน และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนในลักษณะที่ไม่สมควร

หลักปฏิบัติ 6.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน และสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอกเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง

หลักปฏิบัติ 6.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส

หลักปฏิบัติ 7 รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล

Ensure Disclosure and Financial Integrity

หลักปฏิบัติ 7.1 คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

หลักปฏิบัติ 7.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้

หลักปฏิบัติ 7.3 ในภาวะที่กิจการประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่ากิจการมีแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ ทั้งนี้ ภายใต้การคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักปฏิบัติ 7.4 คณะกรรมการควรพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม

หลักปฏิบัติ 7.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา

หลักปฏิบัติ 7.6 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการนำSET100สารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล

หลักปฏิบัติ 8 สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น Ensure Engagement and Communication with Shareholders

หลักปฏิบัติ 8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัทจดทะเบียน

หลักปฏิบัติ 8.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพและเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน

หลักปฏิบัติ 8.3 คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน

ส่วนที่ 2 แนวปฏิบัติและคำอธิบาย

หลักปฏิบัติ 1 ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กรที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน Establish Clear Leadership Role and Responsibilities of the Board

หลักปฏิบัติ

1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบในฐานะผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดีซึ่งครอบคลุมถึง

(1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

(2) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรสำคัญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

(3) การติดตาม ประเมินผล และดูแลการรายงานผลการดำเนินงานหลักปฏิบัติ

1.2 ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(1) สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (competitiveness and performance with long-term perspective)

(2) ประอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย (ethical and responsible business)

(3) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (good corporate citizenship)

(4) สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (corporate resilience)

แนวปฏิบัติ

1.2.1 ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินกิจการ คณะกรรมการควรคำนึงถึงจริยธรรม ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ นอกเหนือจากผลประกอบการทางการเงิน

1.2.2 คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการสร้างและขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในจริยธรรม โดยคณะกรรมการควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างในฐานะผู้นำในการกำกับดูแลกิจการ

1.2.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่แสดงถึงหลักการและแนวทางในการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาทิ นโยบายบรรษัทภิบาล และจรรยาบรรณธุรกิจ เป็นต้น

1.2.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการสื่อสารเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจ มีกลไกเพียงพอที่เอื้อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น ติดตามผลการปฏิบัติ และทบทวนนโยบายและการปฏิบัติเป็นประจำ

หลักปฏิบัติ 1.3 คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง (duty of care) และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร (duty of loyalty) และดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นแนวปฏิบัติ

1.3.1 ในการพิจารณาว่า กรรมการและผู้บริหารได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรแล้วหรือไม่นั้น อย่างน้อยต้องพิจารณาตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ฉบับประมวลมาตรา 89/7 ในการดำเนินกิจการของบริษัทจดทะเบียน กรรมการและผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัทจดทะเบียน และมติคณะกรรมการ ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นมาตรา 89/8 ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวัง กรรมการและผู้บริหาร ต้องกระทำเยี่ยงวิญญูชนผู้ประกอบการซึ่งจะพึงกระทำภายใต้สถานการณ์อย่างเดียวกันการใดที่กรรมการ หรือผู้บริหาร พิสูจน์ได้ว่า ณ เวลาที่พิจารณาเรื่องดังกล่าว การตัดสินใจของตนมีลักษณะครบถ้วนดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ากรรมการ หรือผู้บริหารผู้นั้น ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รับผิดชอบ และความระมัดระวังตามวรรคหนึ่งแล้ว

(1) การตัดสินใจได้กระทำไปด้วยความเชื่อโดยสุจริต และสมเหตุสมผลว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทจดทะเบียนเป็นสำคัญ

(2) การตัดสินใจได้กระทำบนพื้นฐานข้อมูลที่เชื่อโดยสุจริตว่าเพียงพอ และ

(3) การตัดสินใจได้กระทำไปโดยตนไม่มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อมในเรื่องที่ตัดสินใจนั้น

มาตรา 89/9 ในการพิจารณาว่ากรรมการ หรือผู้บริหารแต่ละคนได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รับผิดชอบและความระมัดระวังหรือไม่ ให้คำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนที่บุคคลดังกล่าวดำรงอยู่ ณ เวลานั้น

(2) ขอบเขตความรับผิดชอบของตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนของบุคคลดังกล่าว ตามที่กำหนดโดยกฎหมาย หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และ

(3) คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการแต่งตั้ง

มาตรา 89/10 ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต กรรมการและผู้บริหารต้อง

(1) กระทำการโดยสุจริต เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทจดทะเบียนเป็นสำคัญ

(2) กระทำการที่มีจุดมุ่งหมายโดยชอบและเหมาะสม และ

(3) ไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียน อย่างมีนัยสำคัญ

1.3.2 คณะกรรมการต้องดูแลให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบหรือกลไกอย่างเพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่า การดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตลอดจนนโยบาย หรือแนวทางที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งมีกระบวนการอนุมัติการดำเนินงานที่สำคัญ (เช่น การลงทุน การทำธุรกรรมที่มีผลกระทบต่อกิจการอย่างมีนัยสำคัญ การทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การได้มา/จำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การจ่ายเงินปันผล เป็นต้น) เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

หลักปฏิบัติ 1.4 คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และกำหนดขอบเขตการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแนวปฏิบัติ

1.4.1 คณะกรรมการควรจัดทำกฎบัตรหรือนโยบายการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ (board charter) ที่ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการเพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการทุกคน และควรมีการทบทวนกฎบัตรดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งควรทบทวนการแบ่งบทบาทหน้าที่ที่คณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางขององค์กร

1.4.2 คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่ของตน และมอบหมายอำนาจการจัดการกิจการให้แก่ฝ่ายจัดการ ซึ่งควรบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างไรก็ดี การมอบหมายดังกล่าวมิได้เป็นการปลดเปลื้องหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการยังควรติดตามดูแลฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ขอบเขต หน้าที่ของคณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอาจพิจารณาแบ่งออกเป็น ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ขอบเขต หน้าที่ของคณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการ

เรื่องที่ต้องดูแลให้มีการดำเนินการ	เรื่องที่ต้องดำเนินการร่วมกับฝ่ายจัดการ	เรื่องที่คณะกรรมการไม่ควรดำเนินการ
ก. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักในการประกอบธุรกิจ	ก. การกำหนดและทบทวนกลยุทธ์ เป้าหมาย แผนงานประจำปี	ก. การจัดการ (execution) ให้เป็นไปตามกลยุทธ์ นโยบาย แผนงานที่คณะกรรมการอนุมัติแล้ว
ข. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในจริยธรรม รวมทั้งประเพณีต้นแบบ	ข. การดูแลความเหมาะสมเพียงพอของระบบบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	ข. ปล่อยให้ฝ่ายจัดการรับผิดชอบ การตัดสินใจดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้าง การรับบุคลากร

<p>ค. การดูแลโครงสร้างและการปฏิบัติของคณะกรรมการ ให้เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักในการประกอบธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>ง. การสรรหา พัฒนา กำหนดค่าตอบแทนและประเมินผลงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่</p> <p>จ. การกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เป็นเครื่องจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักขององค์กร</p>	<p>ค. การกำหนดอำนาจดำเนินการที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบของฝ่ายจัดการ</p> <p>ง. การกำหนดกรอบการจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาและงบประมาณ เช่น นโยบายและแผนการบริหารจัดการบุคคลและนโยบายด้านสารสนเทศ</p> <p>จ. การติดตามและประเมินผลการทำงาน</p> <p>ฉ. การดูแลให้การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและไม่ใช้การเงินมีความน่าเชื่อถือ</p>	<p>เข้าทำงาน ฯลฯ ตามกรอบนโยบายที่กำหนดไว้และติดตามดูแลผล โดยไม่แทรกแซงการตัดสินใจ (เว้นแต่มีเหตุจำเป็น)</p> <p>ข. เรื่องที่ข้อกำหนดห้ามไว้ เช่น การอนุมัติรายการที่กรรมการมีส่วนได้เสีย เป็นต้น</p>
---	--	---

หลักปฏิบัติ 2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน
Define Objectives that Promote Sustainable Value Creation

หลักปฏิบัติ 2.1 คณะกรรมการควรกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ (objectives) เป็นไปเพื่อความยั่งยืน โดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสียและสังคมโดยรวม

แนวปฏิบัติ

2.1.1 คณะกรรมการควรรับผิดชอบดูแลให้กิจการมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก (objectives) ที่ชัดเจน เหมาะสมสามารถใช้เป็นแนวคิดหลักในการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) และสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจจัดทำเป็นวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมขององค์กร (vision and values) หรือวัตถุประสงค์และหลักการ (principles and purposes) หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

2.1.2 ในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก คณะกรรมการควรกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) ที่สามารถสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวมควบคู่กันไป โดยพิจารณาถึง

(1) สภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งการนำนวัตกรรมและSET100 มาใช้อย่างเหมาะสม

(2) ความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย

(3) ความพร้อม ความชำนาญ ความสามารถในการแข่งขันของกิจการ

หลักปฏิบัติ 2.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ในระยะเวลายานกลางและ/ หรือประจำปีของกิจการสอดคล้องกับการบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยมีการนำนวัตกรรมและSET100มาใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย

แนวปฏิบัติ

2.2.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การจัดทำกลยุทธ์และแผนงานประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมของกิจการ ณ ขณะนั้น ตลอดจนโอกาสและความเสี่ยงที่ยอมรับได้และควรสนับสนุนให้มีการจัดทำหรือทบทวนวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์สำหรับระยะปานกลาง 3-5 ปีด้วยเพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์และแผนงานประจำปี ได้คำนึงถึงผลกระทบในระยะเวลายาวขึ้น และยังพอจะคาดการณ์ได้ตามสมควร

2.2.2 ในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานประจำปี คณะกรรมการควรดูแลให้มีการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ปัจจัยและความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องตลอดสาย value chain รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายหลักของกิจการ โดยควรมีกลไกที่ทำให้เข้าใจความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างแท้จริง

(1) ระบุวิธีการ กระบวนการ ช่องทางการมีส่วนร่วมหรือช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกับกิจการ วัตถุประสงค์ เพื่อให้กิจการสามารถเข้าถึงและได้รับข้อมูลประเด็นหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงมากที่สุด

(2) ระบุผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องของกิจการ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งที่เป็นตัวบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานองค์กร เช่น พนักงาน ผู้ลงทุน ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม หน่วยงานราชการ หน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น

(3) ระบุประเด็นและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำไปวิเคราะห์และจัดระดับ ประเด็นดังกล่าวตามความสำคัญและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทั้งกิจการและผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อเลือกเรื่องสำคัญที่จะเป็นการสร้างคุณค่าร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียมาดำเนินการให้เกิดผล

2.2.3 ในการกำหนดกลยุทธ์ คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการส่งเสริมการสนับสนุนนวัตกรรม และนำนวัตกรรมและSET100มาใช้ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.2.4 เป้าหมายที่กำหนดควรเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและศักยภาพของกิจการ โดยคณะกรรมการควรกำหนดเป้าหมายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน นอกจากนี้ ควร

ตระหนักถึงความเสี่ยงของการตั้งเป้าหมายที่อาจนำไปสู่การประพฤติที่ผิดกฎหมาย หรือขาดจริยธรรม (unethical conduct)

2.2.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์และเป้าหมายผ่านกลยุทธ์และแผนงานให้ทั่วทั้งองค์กร

2.2.6 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงานที่เหมาะสม และติดตามการดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนงานประจำปีโดยอาจจัดให้มีผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลและติดตามผลการดำเนินงาน

หลักปฏิบัติ 3 เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิผล Strengthen Board Effectiveness

หลักปฏิบัติ 3.1 คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบสัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพากร่องรอยวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ

3.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลาย ทั้งในด้านทักษะประสบการณ์ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะด้าน ตลอดจนเพศและอายุ ที่จำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร โดยจัดทำตารางองค์ประกอบความรู้ความชำนาญของกรรมการ (skills matrix) เพื่อให้มั่นใจว่า จะได้คณะกรรมการโดยรวมที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถเข้าใจและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้ รวมทั้งต้องมีกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คนที่มีประสบการณ์ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักที่บริษัทจดทะเบียนดำเนินกิจการอยู่

3.1.2 คณะกรรมการควรพิจารณาจำนวนกรรมการที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ควรมากกว่า 12 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

3.1.3 คณะกรรมการควรมีสัดส่วนระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่สะท้อนอานาจที่ถ่วงดุลกันอย่างเหมาะสม โดย

ก. ส่วนใหญ่ควรเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของฝ่ายจัดการได้อย่างอิสระ

ข. มีจำนวนและคุณสมบัติของกรรมการอิสระตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งดูแลให้กรรมการอิสระสามารถทำงานร่วมกับคณะกรรมการทั้งหมดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแสดงความเห็นได้อย่างอิสระ

3.1.4 คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความหลากหลาย และข้อมูลกรรมการ อาทิ อายุเพศ ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ สัดส่วนการถือหุ้น จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการและการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น ในรายงานประจำปี และบน website ของบริษัทจดทะเบียน

หลักปฏิบัติ3.2คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

แนวปฏิบัติ

3.2.1 ประธานกรรมการควรเป็นกรรมการอิสระ

3.2.2 ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่มีหน้าที่ความรับผิดชอบต่างกัน คณะกรรมการควรกำหนดอานาจหน้าที่ของประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ให้ชัดเจน และเพื่อไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัดควรแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่

3.2.3 ประธานกรรมการมีบทบาทเป็นผู้นำของคณะกรรมการ โดยหน้าที่ของประธานกรรมการอย่างน้อยควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การกำกับ ติดตาม และดูแลให้มั่นใจได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร

(2) การดูแลให้มั่นใจว่า กรรมการทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรมและการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(3) การกำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการโดยหารือร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่ และมีมาตรการที่ดูแลให้เรื่องสำคัญได้ถูกบรรจุเป็นวาระการประชุม

(4) การจัดสรรเวลาไว้อย่างเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่องและมากพอที่กรรมการจะอภิปรายประเด็นสำคัญกันอย่างรอบคอบโดยทั่วกัน การส่งเสริมให้กรรมการมีการใช้ดุลพินิจที่รอบคอบ ให้ความเห็นได้อย่างอิสระ

(5) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

3.2.4 ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ไม่ได้แยกจากกันอย่างชัดเจน เช่น ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นบุคคลเดียวกัน ประธานกรรมการไม่เป็นกรรมการอิสระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือประธานกรรมการเป็นสมาชิกในคณะกรรมการบริหารหรือคณะทำงาน หรือได้รับมอบหมายให้มี

หน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหาร คณะกรรมการควรส่งเสริมให้เกิดการถ่วงดุล อานาจะหว่าง คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยพิจารณา

- (1) องค์ประกอบคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่ากึ่งหนึ่ง หรือ
- (2) แต่งตั้งกรรมการอิสระคนหนึ่งร่วมพิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการ

3.2.5 คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้ง กรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไปคณะกรรมการควรพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึงความ จำเป็นดังกล่าว

3.2.6 เพื่อให้เรื่องสำคัญได้รับการพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบ คณะกรรมการ ควรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อพิจารณาประเด็นเฉพาะเรื่อง กลั่นกรองข้อมูล และ เสนอแนวทางพิจารณาก่อนเสนอให้คณะกรรมการเห็นชอบต่อไป

3.2.7 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการและ คณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วม ประชุมในปีที่ผ่านมา และรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด

หลักปฏิบัติ 3.3 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมี กระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ กำหนดไว้แนวปฏิบัติ

3.3.1 คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการสรรหา ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่และประธานควร เป็นกรรมการอิสระ

3.3.2 คณะกรรมการสรรหาควรจัดให้มีการประชุม เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา บุคคลเพื่อให้ได้กรรมการที่มีคุณสมบัติที่จะทำให้คณะกรรมการมีองค์ประกอบความรู้ความช านาญที่เหมาะสม รวมทั้งมีการพิจารณาประวัติของบุคคลดังกล่าว และเสนอความเห็นต่อ คณะกรรมการ ก่อนจะนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นควร ได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อประกอบการตัดสินใจ

3.3.3 คณะกรรมการสรรหาควรทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการ เพื่อ เสนอแนะต่อคณะกรรมการก่อนที่จะมีการสรรหากรรมการที่ครบวาระ และในกรณีที่คณะกรรมการ สรรหาเสนอชื่อกรรมการรายเดิม ควรคำนึงถึงผลการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการรายดังกล่าว ประกอบด้วย

3.3.4 ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหา ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความ ชัดแย้งทางผลประโยชน์

หลักปฏิบัติ 3.4 ในการเสนอค่าตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการควรพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจงใจให้คณะกรรมการนำพียงค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

แนวปฏิบัติ

3.4.1 คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่และประธานควรเป็นกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทน

3.4.2 ค่าตอบแทนของกรรมการควรสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายระยะยาวของบริษัทจดทะเบียน ประสิทธิภาพ ภาระหน้าที่ ขอบเขตของบทบาทและความรับผิดชอบ (accountability and responsibility) รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการแต่ละคน กรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น เช่น เป็นสมาชิกของคณะกรรมการชุดย่อยควรได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเติมที่เหมาะสมด้วย ทั้งนี้ อยู่ในลักษณะที่เปรียบเทียบกับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรม

3.4.3 ผู้ถือหุ้นต้องเป็นผู้อนุมัติโครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนกรรมการ ทั้งรูปแบบที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน โดยคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนแต่ละรูปแบบให้มีความเหมาะสมทั้งค่าตอบแทนในอัตราคงที่ (เช่นค่าตอบแทนประจำ เบี้ยประชุม) และค่าตอบแทนตามผลดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน (เช่น โบนัส บำเหน็จ) โดยควรเชื่อมโยงกับมูลค่าที่บริษัทจดทะเบียนสร้างให้กับผู้ถือหุ้น แต่ไม่ควรอยู่ในระดับที่สูงเกินไปจนทำให้เกิดการมุ่งเน้นแต่ผลประโยชน์ระยะสั้น

3.4.4 คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบและจำนวนของค่าตอบแทนด้วย ทั้งนี้ จำนวนเงินค่าตอบแทนที่เปิดเผย ควรรวมถึงค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละท่านได้รับการเป็นกรรมการของบริษัทจดทะเบียนด้วย

3.4.5 ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

หลักปฏิบัติ 3.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ

แนวปฏิบัติ

3.5.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า มีกลไกสนับสนุนให้กรรมการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน

3.5.2 คณะกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่นของกรรมการ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำงานของกรรมการที่ดำรงตำแหน่งหลายบริษัทจดทะเบียน และเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจดทะเบียนได้อย่างเพียงพอ ควรกำหนดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน แต่รวมแล้วไม่ควรเกิน 5 บริษัทจดทะเบียน ทั้งนี้ เนื่องจาก

ประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทจดทะเบียนอาจลดลง หากจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการไปดำรงตำแหน่งมีมากเกินไปและควรให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าว

3.5.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีระบบการรายงานการดำรงตำแหน่งอื่นของกรรมการ และเปิดเผยให้เป็นที่รับทราบ

3.5.4 ในกรณีที่กรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหาร หรือมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในกิจการอื่นที่มีความขัดแย้ง หรือสามารถใช้โอกาสหรือข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนเพื่อประโยชน์ของตน คณะกรรมการต้องดูแลให้มั่นใจว่า

บริษัทจดทะเบียนมีมาตรการป้องกันอย่างเพียงพอและมีการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบตามเหมาะสม

3.5.5 กรรมการแต่ละคนควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุม คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี

หลักปฏิบัติ

3.6 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทจดทะเบียนไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับที่เหมาะสมกับกิจการแต่ละแห่ง รวมทั้งบริษัทจดทะเบียนย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทจดทะเบียนไปลงทุนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วยแนวปฏิบัติ

3.6.1 คณะกรรมการควรพิจารณากำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนย่อย ซึ่งรวมถึง

(1) ระดับการแต่งตั้งบุคคลไปเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทจดทะเบียนย่อย โดยให้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งโดยทั่วไปควรให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง เว้นแต่บริษัทจดทะเบียนดังกล่าวเป็นบริษัทจดทะเบียนขนาดเล็กที่เป็น operating arms ของกิจการ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นผู้แต่งตั้งก็ได้

(2) กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เป็นตัวแทนของบริษัทจดทะเบียนตามข้อ (1) และให้ตัวแทนของบริษัทจดทะเบียนดูแลให้การปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายของบริษัทจดทะเบียนย่อย และในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนย่อยมีผู้ร่วมลงทุนอื่นคณะกรรมการควร

กำหนดนโยบายให้ตัวแทนทำหน้าที่อย่างดีที่สุดเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียนน้อย และให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทจดทะเบียนแม่

(3) ระบบการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนน้อยที่เหมาะสมและรัดกุมเพียงพอและการทำรายการต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

(4) การเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน การทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การทำรายการอื่นที่สำคัญ การเพิ่มทุน การลดทุน การเลิกบริษัทจดทะเบียนน้อย เป็นต้น

3.6.2 หากเป็นการเข้าร่วมลงทุนในกิจการอื่นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น มีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20แต่ไม่เกินร้อยละ 50 และจำนวนเงินลงทุนหรืออาจต้องลงทุนเพิ่มเติมมีนัยสำคัญต่อบริษัทจดทะเบียน ในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดทำ shareholders' agreement หรือข้อตกลงอื่น เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนได้ตามมาตรฐานและกำหนดเวลา

หลักปฏิบัติ 3.7 คณะกรรมการควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อยและกรรมการรายบุคคล โดยผลประเมินควรถูกนำไปใช้สำหรับการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วย

แนวปฏิบัติ

3.7.1 คณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยควรประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหา เพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยควรกำหนดบรรทัดฐานที่จะใช้เปรียบเทียบกับผลปฏิบัติงานอย่างมีหลักเกณฑ์

3.7.2 ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรประเมินทั้งแบบคณะและรายบุคคล โดยอย่างน้อยต้องเป็นวิธีประเมินด้วยตนเอง (self-evaluation) หรือคณะกรรมการอาจพิจารณาใช้วิธีประเมินแบบไขว้ (cross evaluation) ร่วมด้วยก็ได้รวมทั้งเปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและผลการประเมินในภาพรวมไว้ในรายงานประจำปี

3.7.3 คณะกรรมการอาจพิจารณาจัดให้มีที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการกำหนดแนวทางและเสนอแนะประเด็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอย่างน้อยทุก ๆ 3 ปี และเปิดเผยการดำเนินการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี

3.7.4 ผลการประเมินของคณะกรรมการควรถูกนำไปใช้ประกอบพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบคณะกรรมการ

หลักปฏิบัติ 3.8 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ลักษณะการประกอบธุรกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ

ประกอบธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ

แนวปฏิบัติ

3.8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่ จะได้รับการแนะนำและมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งรวมถึงความเข้าใจในวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร ตลอดจนลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจของกิจการ

3.8.2 คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง

3.8.3 คณะกรรมการควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ มาตรฐาน ความเสี่ยง และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ รวมทั้งได้รับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

3.8.4 คณะกรรมการควรเปิดเผยข้อมูลการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของคณะกรรมการในรายงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 3.9 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น และมีเลขานุการบริษัทจดทะเบียนที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ

แนวปฏิบัติ

3.9.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีกำหนดการประชุมและวาระการประชุมคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้

3.9.2 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการควรพิจารณาให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน แต่ไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ได้มีการประชุมทุกเดือน คณะกรรมการควรกำหนดให้ฝ่ายจัดการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการทราบในเดือนที่ไม่ได้มีการประชุม เพื่อให้คณะกรรมการสามารถกำกับควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการได้อย่างต่อเนื่องและทันการณ์

3.9.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีกลไกให้กรรมการแต่ละคน รวมทั้งฝ่ายจัดการมีอิสระที่จะเสนอเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทจดทะเบียนเข้าสู่วาระการประชุม

3.9.4 เอกสารประกอบการประชุมควรส่งให้แก่กรรมการเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการก่อนวันประชุม

3.9.5 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเพื่อให้สารสนเทศรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรง และเพื่อให้มีโอกาสรู้จักผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่ง

3.9.6 คณะกรรมการควรเข้าถึงสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้จากกรรมการผู้จัดการใหญ่ เลขานุการบริษัทจดทะเบียน หรือผู้บริหารอื่นที่ได้รับมอบหมาย ภายในขอบเขตนโยบายที่กำหนด และในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการอาจจัดให้มีการเห็นอิสระจากที่ปรึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพภายนอก โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทจดทะเบียน

3.9.7 คณะกรรมการควรถือเป็นนโยบายให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีโอกาสที่จะประชุมระหว่างกันเองตามความจำเป็นเพื่ออภิปรายปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจ โดยไม่มีฝ่ายจัดการร่วมด้วย และควรแจ้งให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบถึงผลการประชุมด้วย

3.9.8 คณะกรรมการควรกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทจดทะเบียนที่เหมาะสม ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการจะต้องทราบ ดูแลการจัดการเอกสารการประชุมคณะกรรมการ เอกสารสำคัญต่าง ๆ และกิจกรรมของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ นอกจากนี้ คณะกรรมการควรเปิดเผยคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทจดทะเบียนในรายงานประจำปี และบน website ของบริษัทจดทะเบียน

3.9.9 เลขานุการบริษัทจดทะเบียนควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่และในกรณีที่มีหลักสูตรรับรอง (certified programme) เลขานุการบริษัทจดทะเบียนควรเข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าวด้วย

หลักปฏิบัติ 4 สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร Ensure Effective CEO and People Management

หลักปฏิบัติ 4.1 คณะกรรมการควรดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการสรรหาและพัฒนากรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย

แนวปฏิบัติ

4.1.1 คณะกรรมการควรพิจารณาหรือมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่

4.1.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ดูแลให้มีผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม โดยอย่างน้อยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการสรรหาควรร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาและแต่งตั้งบุคคล เห็นชอบบุคคลที่กรรมการผู้จัดการใหญ่เสนอให้เป็นผู้บริหารระดับสูง

4.1.3 เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีแผนสืบทอดตำแหน่ง (succession plan) เพื่อเป็นการเตรียมสืบทอดตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูง และให้กรรมการผู้จัดการใหญ่รายงานผลการดำเนินงานตามแผนสืบทอดตำแหน่งต่อคณะกรรมการเพื่อทราบเป็นระยะด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.1.4 คณะกรรมการควรส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงได้รับการอบรมและพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

4.1.5 คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทจดทะเบียนอื่นของกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจน ทั้งประเภทของตำแหน่งกรรมการและจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้

หลักปฏิบัติ 4.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนและการประเมินผลที่เหมาะสม

แนวปฏิบัติ

4.2.1 คณะกรรมการควรกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เป็นเครื่องจูงใจให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรอื่น ๆ ทุกระดับ ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กรและสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาวซึ่งรวมถึง

(1) การพิจารณาความเหมาะสมของสัดส่วนค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน ผลการดำเนินงานระยะสั้นเช่น โบนัส และผลการดำเนินงานระยะยาว เช่น Employee Stock Ownership Plan

(2) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน ควรคำนึงถึงปัจจัย เช่น ระดับค่าตอบแทนสูงกว่าหรือเท่ากับระดับอุตสาหกรรมโดยประมาณ ผลการดำเนินงานของกิจการ

(3) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผล และการสื่อสารให้เป็นที่รับทราบ

4.2.2 คณะกรรมการที่ไม่รวมกรรมการที่เป็นผู้บริหารควรมีบทบาทเกี่ยวกับค่าตอบแทนและการประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่ อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) เห็นชอบหลักเกณฑ์การประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยเกณฑ์การประเมินผลงานควรจูงใจให้กรรมการผู้จัดการใหญ่บริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก กลยุทธ์ และสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาว โดยสื่อสารให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบเกณฑ์การประเมินเป็นการล่วงหน้า

(2) ประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประจำทุกปี หรืออาจมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมิน และประธานกรรมการหรือกรรมการอาวุโสควรเป็นผู้สื่อสารผลการพิจารณารวมทั้งประเด็นเพื่อการพัฒนาให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ

(3) อนุมัติค่าตอบแทนประจำปีของกรรมการผู้จัดการใหญ่ และควรพิจารณาผลประโยชน์ การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่ และปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

4.2.3 คณะกรรมการควรเห็นชอบหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงาน ตลอดจน อนุมัติโครงสร้างค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง และติดตามให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ประเมิน ผู้บริหารระดับสูงที่สอดคล้องกับหลักการประเมินดังกล่าว

4.2.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผล งานสำหรับทั้งองค์กร

หลักปฏิบัติ 4.3 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมี ผลกระทบต่อการบริหารและการดำเนินงานของกิจการ

แนวปฏิบัติ

4.3.1 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจอยู่ใน รูปแบบของข้อตกลงภายในกิจการครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ข้อตกลงผู้ถือหุ้น หรือนโยบายของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนแม่ซึ่งมีผลต่อ านาจในการควบคุมการบริหารจัดการกิจการ

4.3.2 คณะกรรมการควรดูแลไม่ให้ข้อตกลงตามข้อ

4.3.1 เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เช่น การมี บุคคลที่เหมาะสมมาสืบทอดตำแหน่ง

4.3.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การควบคุมกิจการ

หลักปฏิบัติ

4.4 คณะกรรมการควรติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และแรงจูงใจที่เหมาะสม

แนวปฏิบัติ

4.4.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับทิศทางและ กลยุทธ์ขององค์กร พนักงานในทุกระดับมีความรู้ ความสามารถ แรงจูงใจที่เหมาะสม และได้รับการ ปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เพื่อรักษาบุคลากรที่มีความสามารถขององค์กรไว้

4.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกลไกอื่นเพื่อดูแลให้ พนักงานมีการออมอย่างเพียงพอสำหรับรองรับการเกษียณ รวมทั้งสนับสนุนให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงิน การเลือกนโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับช่วงอายุ ระดับความ เสี่ยง หรือดูแลให้มียุทธศาสตร์การลงทุนแบบ life path

หลักปฏิบัติ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม Nurture Innovation and Responsible Business

หลักปฏิบัติ 5.1 คณะกรรมการควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

แนวปฏิบัติ

5.1.1 คณะกรรมการควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและดูแลให้ฝ่ายจัดการนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนกลยุทธ์การวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน และการติดตามผลการดำเนินงาน

5.1.2 คณะกรรมการควรส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กิจการตามสภาพปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจครอบคลุมการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) วิธีคิดมุมมองในการออกแบบและพัฒนาสินค้าและบริการ การวิจัย การปรับปรุงกระบวนการผลิตและกระบวนการทำงาน รวมทั้งการร่วมมือกับคู่ค้าคำอธิบาย นวัตกรรมควรมีลักษณะเป็นไปเพื่อการสร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งแก่กิจการ ลูกค้า คู่ค้า สังคมและสิ่งแวดล้อม และเป็นนวัตกรรมที่ไม่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม กิจกรรมที่ผิดกฎหมาย หรือขาดจริยธรรม

หลักปฏิบัติ 5.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (operational plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (strategies) ของกิจการ

แนวปฏิบัติ

5.2.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มีกลไกที่ทำให้มั่นใจว่า กิจการประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกส่วนในองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ที่เป็นไปด้วยความยั่งยืน โดยอาจจัดทำนโยบายหรือแนวปฏิบัติ ซึ่งอย่างน้อยควรครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ความรับผิดชอบต่อพนักงานและลูกจ้าง โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติต่อพนักงานและลูกจ้างอย่างเป็นธรรมและเคารพสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การกำหนดค่าตอบแทนและค่าผลประโยชน์อื่นๆ ที่เป็นธรรม การจัดสวัสดิการที่ไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือมากกว่าตามความเหมาะสม การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน การอบรมให้ความรู้พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความก้าวหน้า รวมถึงเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสพัฒนาทักษะการทำงานในด้านอื่นๆ

(2) ความรับผิดชอบต่อลูกค้า โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงสุขภาพความปลอดภัย ความเป็นธรรม การเก็บรักษาข้อมูลลูกค้า การบริการหลังการขายตลอดช่วงอายุสินค้าและบริการ การติดตามวัดผลความพึงพอใจของลูกค้าเพื่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าและบริการ รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขาย (salesconduct) ต้องกระทำอย่างมีความรับผิดชอบ ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือใช้ประโยชน์จากความเข้าใจผิดของลูกค้า

(3) ความรับผิดชอบต่อคู่ค้า โดยมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขสัญญาหรือข้อตกลงที่เป็นธรรม การช่วยให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพและยกระดับความสามารถในการผลิตและให้บริการให้ได้มาตรฐาน ชี้แจงและดูแลให้คู่ค้าเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อแรงงานตนเองอย่างเป็นธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงติดตามตรวจสอบและประเมินผลคู่ค้า เพื่อพัฒนาการประกอบธุรกิจระหว่างกันอย่างยั่งยืน

(4) ความรับผิดชอบต่อชุมชน โดยนำความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจมาพัฒนาโครงการที่สามารถสร้างเสริมประโยชน์ต่อชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการติดตามและวัดผลความคืบหน้าและความสำเร็จในระยะยาว

(5) ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยป้องกัน ลด จัดการและดูแลให้มั่นใจว่าบริษัทจดทะเบียนจะไม่สร้างหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมการใช้วัตถุดิบ การใช้พลังงาน (สำหรับการผลิต ขนส่งหรือในสำนักงาน) การใช้น้ำ การใช้ทรัพยากรหมุนเวียน การดูแลและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ การปลดปล่อยและจัดการของเสียที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

(6) การแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยการประกอบธุรกิจอย่างเปิดเผยโปร่งใสและไม่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรม

(7) การต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนมีและประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันต่อสาธารณะ โดยอาจเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมถึงสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนอื่น ๆ และคู่ค้ามีและประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมทั้งเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายด้วย

หลักปฏิบัติ 5.3 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงผลกระทบและการพัฒนาทรัพยากรตลอดสาย value chain เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน

แนวปฏิบัติ

5.3.1 คณะกรรมการควรตระหนักถึงความจำเป็นของทรัพยากรที่ต้องใช้ รวมทั้งตระหนักว่าการใช้ทรัพยากรแต่ละประเภทมีผลกระทบต่อกันและกัน

5.3.2 คณะกรรมการควรตระหนักว่า รูปแบบธุรกิจ (business model) ที่ต่างกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรที่ต่างกันด้วย ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกรูปแบบธุรกิจ จึงควรคำนึงถึงผลกระทบและความคุ้มค่าที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากร โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบ และสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน

5.3.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ในการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของกิจการ ฝ่ายจัดการมีการทบทวน พัฒนา ดูแล การใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกอยู่เสมอ โดยทรัพยากรที่กิจการควรคำนึงถึงควรมีอย่างน้อย 6 ประเภท ได้แก่ การเงิน (financial capital) การผลิต (manufactured capital) ภูมิปัญญา (intellectual capital) ด้านบุคลากร (human capital) สังคมและความสัมพันธ์ (social and relationship capital) และธรรมชาติ (natural capital)

หลักปฏิบัติ 5.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการ SET100สารสนเทศระดับองค์กรที่สอดคล้องกับความต้องการของกิจการ รวมทั้งดูแลให้มีการนำ SET100สารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของกิจการ

แนวปฏิบัติ

5.4.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายในเรื่องการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรด้าน SET100สารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ และการกำหนดแนวทางเพื่อรองรับในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอตามที่กำหนดไว้

5.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรครอบคลุมถึง การบริหารและจัดการความเสี่ยงด้าน SET100สารสนเทศด้วย

5.4.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายและมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศตัวอย่างประเด็นในนโยบายการกำกับดูแลและการบริหารจัดการด้าน SET100สารสนเทศระดับองค์กร

(1) กิจการได้ทำตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ SET100สารสนเทศ

(2) กิจการมีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ในการรักษาความลับ (confidentiality) การรักษาความน่าเชื่อถือ (integrity) และความพร้อมใช้ของข้อมูล (availability)

รวมทั้งป้องกันมิให้มีการนำข้อมูลไปใช้ในทางมิชอบ หรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

(3) กิจการได้พิจารณาความเสี่ยงด้านSET100สารสนเทศ และมีมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว ในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (business continuity management) การบริหารจัดการเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (incident management) การบริหารจัดการทรัพย์สินสารสนเทศ (asset management) เป็นต้น

(4) กิจการได้พิจารณาการจัดสรรและบริหารทรัพยากรด้านSET100สารสนเทศ มีการกำหนดหลักเกณฑ์และปัจจัยในการกำหนดลำดับความสำคัญของแผนงานด้านSET100สารสนเทศ เช่น ความเหมาะสมสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ความเร่งด่วนในการใช้งาน งบประมาณและทรัพยากรบุคคลด้านSET100สารสนเทศ และความสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจ (business model) เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 6 ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม

Strengthen Effective Risk Management and Internal Control

หลักปฏิบัติ 6.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทจดทะเบียนมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติ

6.1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจความเสี่ยงที่สำคัญของกิจการ และอนุมัติความเสี่ยงที่ยอมรับได้

6.1.2 คณะกรรมการควรพิจารณาและอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักกลยุทธ์และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของกิจการ สำหรับเป็นกรอบการปฏิบัติงานในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของทุกคนในองค์กรให้เป็นทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการควรให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและดูแลให้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำ เช่น ปีละ 1 ครั้ง

6.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจดทะเบียนมีการระบุความเสี่ยง โดยพิจารณาปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์กรที่อาจส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6.1.4 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทจดทะเบียนได้มีการประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง และมีวิธีการความเสี่ยงที่เหมาะสม

6.1.5 คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงหรือคณะกรรมการตรวจสอบกลับกรองข้อ 6.1.1– 6.1.4 ก่อนเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ตามที่เหมาะสมกับธุรกิจ

6.1.6 คณะกรรมการควรติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

6.1.7 คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและในระดับสากล

6.1.8 ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีบริษัทจดทะเบียนย่อยหรือกิจการอื่นที่บริษัทจดทะเบียนไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ (เช่น มีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50) คณะกรรมการควรนำผลประเมินระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตามข้อ 6.1.1 –6.1.7 ด้วย

โดย

1. ความเสี่ยงหลักที่คณะกรรมการควรให้ความสำคัญตามข้อ 6.1.3 อาจแบ่งออกเป็น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (strategic risk) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (operational risk) ความเสี่ยงด้านการเงิน (financial risk) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ (compliance risk) เป็นต้น

2. การจัดการความเสี่ยงที่กิจการอาจเลือกใช้ตามข้อ 6.1.4 เช่น การยอมรับความเสี่ยง (take) การลดหรือการควบคุมความเสี่ยง (treat) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (terminate) และการถ่ายโอนความเสี่ยง (transfer)

หลักปฏิบัติ 6.2 คณะกรรมการต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ

แนวปฏิบัติ

6.2.1 คณะกรรมการต้องจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 3 คน ซึ่งทุกคนต้องเป็นกรรมการอิสระ และมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

6.2.2 คณะกรรมการควรกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยควรมีหน้าที่อย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) สอบทานให้กิจการมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและครบถ้วน (accuracy and completeness)

(2) สอบทานให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(3) สอบทานให้กิจการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

(4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

(5) พิจารณา คัดเลือก เสนอบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และพิจารณาเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละครั้ง

(6) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ

(7) สอบทานความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงและแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของกิจการตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต

6.2.3 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจดทะเบียนจัดให้มีกลไกหรือเครื่องมือที่จะทำให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ใ้ อำนวยให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล การได้หารือร่วมกับผู้สอบบัญชี หรือแสวงหาความเห็นที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาทางวิชาชีพอื่นใดมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบได้

6.2.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยรายงานการสอบทานไว้ในรายงานประจำปี

6.2.5 คณะกรรมการตรวจสอบต้องให้ความเห็นถึงความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในและเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

หลักปฏิบัติ 6.3 คณะกรรมการควรติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทจดทะเบียนกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัทจดทะเบียน และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนในลักษณะที่ไม่สมควร

แนวปฏิบัติ

6.3.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งรวมถึงการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการรักษาความลับ (confidentiality) การรักษาความน่าเชื่อถือ (integrity) และความพร้อมใช้ของข้อมูล (availability) รวมทั้งการจัดการข้อมูลที่มี

ผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ (market sensitive information) นอกจากนี้ คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และพนักงาน ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง อาทิ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ปฏิบัติตามระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วย

6.3.2 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดการและติดตามรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์รวมทั้งดูแลให้มีแนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อให้การทำรายการดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทจดทะเบียนและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ โดยที่ผู้มีส่วนได้เสียไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

6.3.3 คณะกรรมการควรมีข้อกำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียอย่างน้อยก่อนการพิจารณาการประชุมคณะกรรมการ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการ คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระ งดเว้นจากการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนี้

หลักปฏิบัติ 6.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน และสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอกเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริงแนวปฏิบัติ

6.4.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีโครงการ หรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

หลักปฏิบัติ 6.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส

แนวปฏิบัติ

6.5.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกลไกและกระบวนการจัดการ (บันทึก ติดตาม ความคืบหน้า แก้ไขปัญหารายงาน) ข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย และดูแลให้มีการจัดช่องทางเพื่อการรับข้อร้องเรียนที่มีความสะดวกและมีมากกว่าหนึ่งช่องทาง รวมทั้งเปิดเผยช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนไว้ใน website หรือรายงานประจำปี

6.5.2 คณะกรรมการดูแลให้มีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในกรณีที่มีการชี้เบาะแส โดยควรกำหนดให้มีช่องทางในการแจ้งเบาะแสด้านทาง website ของกิจการ หรือผ่านกรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบของกิจการ ที่ได้รับ

มอบหมาย รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการ และรายงานต่อคณะกรรมการ

6.5.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมแก่ผู้แจ้งเบาะแสที่แจ้งเบาะแสด้วยเจตนาสุจริต

หลักปฏิบัติ 7รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล

Ensure Disclosure and Financial Integrity

หลักปฏิบัติ 7.1 คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติ

7.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีจำนวนเพียงพอ โดยบุคลากรดังกล่าวหมายถึงผู้บริหารสูงสุดสายงานบัญชีและการเงิน ผู้จัดทำบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน เลขานุการบริษัทจดทะเบียน และนักลงทุนสัมพันธ์

7.1.2 ในการให้ความเห็นชอบการเปิดเผยข้อมูล คณะกรรมการควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยในกรณีที่เป็นรายงานทางการเงิน ควรพิจารณาปัจจัยอย่างน้อยดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) ผลการประเมินความเสี่ยงของระบบควบคุมภายใน
- (2) ความเห็นของผู้สอบบัญชีในรายงานทางการเงิน และข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในรวมทั้งข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีผ่านการสื่อสารในช่องทางอื่น ๆ (ถ้ามี)
- (3) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
- (4) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และนโยบายของบริษัทจดทะเบียน

7.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมถึงงบการเงิน รายงานประจำปีแบบ 56-1 สามารถสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเพียงพอ รวมทั้งควรสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (management discussion and analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้ให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในแต่ละ ไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว

7.1.4 ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลรายการใดเกี่ยวข้องกับกรรมการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ กรรมการรายนั้นควรดูแลให้การเปิดเผยในส่วนของตนมีความครบถ้วน ถูกต้องด้วย เช่น ข้อมูลผู้ถือหุ้นของกลุ่มตน การเปิดเผยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ shareholders' agreement ของกลุ่มตน

หลักปฏิบัติ 7.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้

แนวปฏิบัติ

7.2.1 คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการติดตามและประเมินฐานะทางการเงินของกิจการ และมีการรายงานต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการและฝ่ายจัดการควรร่วมกันหาทางแก้ไขโดยเร็วหากเริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน และความสามารถในการชำระหนี้

7.2.2 ในการอนุมัติการทำรายการใด ๆ หรือการเสนอความเห็นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่าการทำรายการดังกล่าวจะไม่กระทบต่อความต่อเนื่องในการดำเนินกิจการ สภาพคล่องทางการเงิน หรือความสามารถในการชำระหนี้

หลักปฏิบัติ 7.3 ในภาวะที่กิจการประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่ากิจการมีแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ ทั้งนี้ ภายใต้การคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

แนวปฏิบัติ

7.3.1 ในกรณีที่กิจการมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระหนี้หรือมีปัญหาทางการเงิน คณะกรรมการควรติดตามอย่างใกล้ชิด และดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล

7.3.2 คณะกรรมการควรดูแลให้กิจการกำหนดแผนการแก้ไขปัญหาทางการเงิน โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงเจ้าหนี้ ตลอดจนติดตามการแก้ไขปัญหาโดยให้ฝ่ายจัดการรายงานสถานะอย่างสม่ำเสมอ

7.3.2. คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่า การพิจารณาตัดสินใจใด ๆ ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล

โดย ตัวอย่างสัญญาณบ่งชี้

- (1) ภาวะขาดทุนต่อเนื่อง
- (2) กระแสเงินสดต่ำ
- (3) ข้อมูลทางการเงินไม่ครบถ้วน
- (4) ขาดระบบบัญชีที่เหมาะสม
- (5) ขาดการประเมินกระแสเงินสดและงบประมาณ
- (6) ไม่มีแผนธุรกิจ
- (7) ส่วนหนี้สินที่เพิ่มขึ้นเกินกว่าส่วนสินทรัพย์
- (8) มีปัญหาในการระบายสินค้าคงคลังและการเก็บ

หลักปฏิบัติ 7.4 คณะกรรมการควรพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม
แนวปฏิบัติ

7.4.1 คณะกรรมการควรพิจารณาความเหมาะสมในการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ นโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน การปฏิบัติต่อพนักงานและผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงกรอบการรายงานที่ได้รับการยอมรับในประเทศหรือในระดับสากล ทั้งนี้ อาจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปีหรืออาจจัดทำเป็นเล่มแยกต่างหากตามความเหมาะสมของกิจการ

7.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นเรื่องที่สำคัญ และสะท้อนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างคุณค่าแก่กิจการอย่างยั่งยืน

หลักปฏิบัติ 7.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักกลางสัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา

แนวปฏิบัติ

7.5.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายการสื่อสาร (communication policy) และนโยบายการเปิดเผยข้อมูล (disclosure policy) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลภายนอก เป็นไปอย่างเหมาะสมเท่าเทียมกัน ทันเวลา ใช้ช่องทางที่เหมาะสม ปกป้องข้อมูลลับและข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ รวมทั้งมีการสื่อสารให้เข้าใจตรงกันทั้งองค์กรในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว

7.5.2 คณะกรรมการควรจัดให้มีการกำหนดผู้ที่รับผิดชอบการให้ข้อมูลกับบุคคลภายนอก โดยควรเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ เข้าใจธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ค่านิยม และสามารถสื่อสารกับตลาดทุนได้เป็นอย่างดี เช่น กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และผู้จัดการฝ่ายนักกลางสัมพันธ์ เป็นต้น

7.5.3 คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการกำหนดทิศทางและสนับสนุนงานด้านนักกลางสัมพันธ์ เช่น การจัดให้มีหลักปฏิบัติในการให้ข้อมูล นโยบายการจัดการข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนักกลางสัมพันธ์ให้ชัดเจน เพื่อให้การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักปฏิบัติ 7.6 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการนำ SET100 สารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล

แนวปฏิบัติ

7.6.1 นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วคณะกรรมการควรพิจารณาให้มีการเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น website ของบริษัทจดทะเบียน โดยควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

โดยตัวอย่างข้อมูลขั้นต่ำที่กิจการควรเปิดเผยบน website

- (1) วิสัยทัศน์และค่านิยมของบริษัทจดทะเบียน
- (2) ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน
- (3) รายชื่อคณะกรรมการและผู้บริหาร
- (4) งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทั้งฉบับปัจจุบันและของปีก่อนหน้า
- (5) แบบ 56-1 และรายงานประจำปี ที่สามารถให้ดาวน์โหลดได้
- (6) ข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทจดทะเบียนนำเสนอต่อนักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน หรือสื่อต่าง ๆ
- (7) โครงสร้างการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม
- (8) โครงสร้างกลุ่มบริษัทจดทะเบียน รวมถึงบริษัทจดทะเบียนย่อย บริษัทจดทะเบียนร่วม บริษัทจดทะเบียนร่วมค้า และ special purpose enterprises/vehicles (SPEs/SPVs)
- (9) กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดและมีสิทธิออกเสียง
- (10) การถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารระดับสูง
- (11) หนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น
- (12) ข้อบังคับบริษัทจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ
- (13) นโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน นโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน นโยบายการกำกับดูแลและจัดการด้านSET100สารสนเทศ นโยบายด้านบริหารความเสี่ยง รวมถึงวิธีการจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ
- (14) กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของ คณะกรรมการ รวมถึงเรื่องที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (15) จรรยาบรรณสำหรับพนักงานและกรรมการของบริษัทจดทะเบียน รวมถึงจรรยาบรรณของนักลงทุนสัมพันธ์
- (16) ข้อมูลติดต่อหน่วยงานหรือโรงเรียน หรือบุคคลที่รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ เลขานุการบริษัทจดทะเบียน เช่น ชื่อบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล

หลักปฏิบัติ 8 สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

Ensure Engagement and Communication with Shareholders

หลักปฏิบัติ 8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัทจดทะเบียน

แนวปฏิบัติ

8.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้เรื่องสำคัญ ทั้งประเด็นที่กำหนดในกฎหมายและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของกิจการ ได้ผ่านการพิจารณาและ/ หรือการอนุมัติของผู้ถือหุ้น โดยเรื่องสำคัญดังกล่าวควรถูกบรรจุเป็นวาระการประชุมผู้ถือหุ้น

8.1.2 คณะกรรมการควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น เช่น

(1) การกำหนดหลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น โดยคณะกรรมการควรพิจารณาบรรจุเรื่อง que ผู้ถือหุ้นเสนอเป็นวาระการประชุม ซึ่งหากกรณีคณะกรรมการปฏิเสธเรื่อง que ผู้ถือหุ้นเสนอบรรจุเป็นวาระ คณะกรรมการต้องแจ้งเหตุผลให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบ

(2) หลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการทั้งนี้ คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า

8.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น

8.1.4 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บน website ของบริษัทจดทะเบียน อย่างน้อย 28 วันก่อนวันประชุม

8.1.5 คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้าและเผยแพร่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้บน website ของบริษัทจดทะเบียนด้วย

8.1.6 หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมทั้งฉบับภาษาไทย

โดยหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นควรประกอบด้วย

(1) วัน เวลา และสถานที่จัดประชุมผู้ถือหุ้น

(2) วาระการประชุม โดยระบุว่า เป็นวาระเพื่อทราบหรือเพื่ออนุมัติรวมทั้งแบ่งเป็นเรื่องๆ อย่างชัดเจน เช่นในวาระที่เกี่ยวกับกรรมการ ได้แยกเรื่องการเลือกตั้งกรรมการและการอนุมัติค่าตอบแทนกรรมการเป็นแต่ละวาระ

(3) วัตถุประสงค์และเหตุผล และความเห็นของคณะกรรมการในแต่ละวาระการประชุมที่เสนอ ซึ่งรวมถึง

ก. วาระอนุมัติจ่ายปันผล – นโยบายการจ่ายเงินปันผล อัตราเงินปันผลที่เสนอจ่ายพร้อมทั้งเหตุผลและข้อมูลประกอบ ในกรณีที่เสนอให้งดจ่ายปันผล ควรให้เหตุผลและข้อมูลประกอบเช่นกัน

ข. วาระแต่งตั้งกรรมการ - ระบุชื่อ อายุ ประวัติการศึกษาและการทำงาน จำนวนบริษัทจดทะเบียนและบริษัทจดทะเบียนทั่วไปที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาประเภทของกรรมการที่เสนอ และในกรณีที่เป็นการซื้อกรรมการเดิมกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกครั้ง ให้ระบุข้อมูลการเข้าร่วมประชุมปีที่ผ่านมา และวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของ บริษัทจดทะเบียน

ค. วาระอนุมัติค่าตอบแทนกรรมการ – นโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการแต่ละตำแหน่ง และค่าตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบทั้งที่เป็นตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ

ง. วาระแต่งตั้งผู้สอบบัญชี – ชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทจดทะเบียนที่สังกัด ประสบการณ์ทำงาน ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ค่าสอบบัญชีและค่าบริการอื่น

(4) หนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด

(5) ข้อมูลประกอบการประชุมอื่นๆ เช่น ขั้นตอนการออกเสียงลงคะแนน การนับและแจ้งผลคะแนนเสียงสิทธิของหุ้นแต่ละประเภทในการลงคะแนนเสียง ข้อมูลของกรรมการอิสระที่บริษัทจดทะเบียนเสนอเป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น เอกสารที่ผู้ถือหุ้นต้องแสดงก่อนเข้าประชุม เอกสารประกอบการมอบฉันทะ และแผนที่ของสถานที่จัดประชุม เป็นต้น

หลักปฏิบัติ 8.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพและเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน

แนวปฏิบัติ

8.2.1 คณะกรรมการควรกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น ช่วงเวลาการประชุมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการอภิปรายสถานที่จัดประชุมที่สะดวกต่อการเดินทาง เป็นต้น

8.2.2 คณะกรรมการควรดูแลไม่ให้มีการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุมหรือสร้างภาระให้ผู้ถือหุ้นจนเกินควร เช่น ไม่ควรกำหนดให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะต้องนำเอกสารหรือหลักฐานแสดงตนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

8.2.3 คณะกรรมการควรส่งเสริมการนำมาใช้กับการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ

8.2.4 ประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหน้าที่ดูแลให้การประชุมให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับของบริษัทจดทะเบียน จัดสรรเวลาสำหรับแต่ละ

วาระการประชุมที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุมอย่างเหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้น แสดงความเห็นและตั้งคำถามต่อที่ประชุมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนได้

8.2.5 เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้ กรรมการในฐานะผู้เข้าร่วมประชุมและในฐานะผู้ถือหุ้นไม่ควรสนับสนุนการเพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้แจ้งเป็นการล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะวาระสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ

8.2.6 กรรมการทุกคนและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องควรเข้าร่วมการประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถซักถามในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

8.2.7 ก่อนเริ่มการประชุม ผู้ถือหุ้นควรได้รับทราบจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและของผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะ วิธีการประชุม การลงคะแนนเสียงและการนับคะแนนเสียง

8.2.8 ในกรณีที่วาระใดมีหลายรายการ ประธานที่ประชุมควรจัดให้มีการลงมติแยกในแต่ละรายการ เช่น ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายบุคคลในวาระการแต่งตั้งกรรมการ

8.2.9 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญ และส่งเสริมให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุม และเปิดเผยผลการลงคะแนนที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในแต่ละวาระให้ที่ประชุมทราบ พร้อมทั้งบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

หลักปฏิบัติ 8.3 คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน

แนวปฏิบัติ

8.3.1 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงภายในวันทำการถัดไปผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบน website ของบริษัทจดทะเบียน

8.3.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การจัดส่งสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น

8.3.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นได้บันทึกข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (1) รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าประชุม และสัดส่วนกรรมการที่เข้าร่วมการประชุม ไม่เข้าร่วมการประชุม
- (2) วิธีการลงคะแนนและนับคะแนน มติที่ประชุม และผลการลงคะแนน (เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ งดออกเสียง)ของแต่ละวาระ
- (3) ประเด็นคำถามและคำตอบในที่ประชุม รวมทั้งชื่อ-นามสกุลของผู้ถามและผู้ตอบ

2.2 ทฤษฎีตัวแทน

ทฤษฎีกลุ่มแรกเป็นกลุ่มทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ซึ่งการศึกษาในรูปแบบที่เคร่งครัดได้รับการริเริ่มโดย Jensen and Meckling (1976) โดยทฤษฎีได้พรรณนาพฤติกรรมของคู่สัญญา และความสัมพันธ์ที่จะเป็นจริงระหว่างตัวการ (Principal) และตัวแทน (Agent) ภายใต้สัญญานั้นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีตัวแทนเพื่อพรรณนาความสัมพันธ์อันจะเกิดขึ้นจริงระหว่างตัวการกับตัวแทน กำหนดให้เจ้าของกิจการผู้เป็นเจ้าของส่วนของผู้ทุนเป็นตัวการ แล้วกำหนดให้ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นตัวแทน โดยเมื่อทำสัญญาจ้างแล้วเจ้าของจะมอบอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งหมดแก่ผู้บริหารเพื่อการสร้างมูลค่าของกิจการให้อยู่ในระดับที่สูงที่สุด

ทฤษฎีตัวแทนตั้งเป็นข้อสมมติฐานว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางธรรมชาติ พร้อมกันสองลักษณะ ลักษณะแรก ผู้บริหารเป็นผู้ที่เห็นประโยชน์ส่วนตนอย่างยิ่ง (Self-Interest) และจะทำกิจใดๆ เพื่อทำให้ผลประโยชน์ทั้งที่อยู่ในรูปของการสร้างมูลค่าแก่กิจการ บทบาทของการกำกับดูแลกิจการและการบริหารงานอย่างแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม 16 ตัวเงินและมีได้อยู่ในรูปตัวเงิน ตกแก่ตนและพวกพ้องให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนลักษณะที่สองเป็นลักษณะของผู้ที่ฉวยโอกาสอย่างยิ่ง (Opportunistic) โดยผู้บริหารจะพยายามหาและสร้างโอกาสให้ตน สามารถดักดวงผลประโยชน์โดยการใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ ภายใต้เงื่อนไขที่การกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ในความหมายแคบคือเป็นการกระทำที่พิสูจน์ไม่ได้ หรือพิสูจน์ได้ยากว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของกิจการ เป็นการผิดสัญญา หรือเป็นการผิดกฎหมาย ซึ่งการตีความตามความหมายแคบนี้ เป็นไปในทำนองเดียวกันกับเงื่อนไขของการทำกิจการที่ Friedman(1953) ได้เสนอไว้เจ้าของกิจการทราบพฤติกรรมทั้งสองลักษณะนี้ของผู้บริหารเป็นอย่างดี และทราบต่อไปได้ด้วยว่า หากผู้บริหารใช้อำนาจในการดักดวงผลประโยชน์จากกิจการในจำนวนที่มากขึ้น ผลประโยชน์ซึ่งตกแก่ตนย่อมเหลือน้อยลง แต่เจ้าของอาจมีความจำเป็นที่ยังคงต้องจ้างผู้บริหารนั้นอยู่ เพราะผู้บริหารเป็นบุคคลซึ่งมีความสามารถเฉพาะตัวด้านการบริหารจัดการกิจการ ซึ่งผู้ลงทุนที่เป็นเจ้าของกิจการไม่มีความสามารถในลักษณะนั้นเมื่อการเข้าร่วมกิจกรรมในการดำเนินงานของกิจการระหว่างผู้บริหารและเจ้าของกิจการเป็นไปในลักษณะนี้ ที่ผู้บริหารอาจไม่บริหารงานโดยการสร้างมูลค่าสูงสุดให้แก่กิจการและแก่เจ้าของเป็นหลัก มูลค่าที่เกิดขึ้นเป็นผลลัพธ์โดยการพิจารณาพฤติกรรมของผู้บริหารตามข้อสมมติฐานนี้ประกอบ จึงต้องเป็นระดับมูลค่าที่ต่ำกว่าระดับมูลค่าที่จะเกิดขึ้นหากผู้บริหารไม่มีพฤติกรรมเห็นแก่ตัวและไม่มีพฤติกรรมเป็นนักฉวยโอกาส เนื่องจากมูลค่าที่จะเกิดขึ้นจริงตามการพยากรณ์ของทฤษฎีตัวแทน มีระดับต่ำกว่ามูลค่าที่พึงเกิดขึ้นได้ในระดับสูงสุด นักวิชาการจึงพยายามศึกษาวิจัยเพื่อระบุดอกโทษที่ทำให้ผู้บริหารปรับพฤติกรรม แล้วบริหารงานให้สอดคล้องกับการสร้างมูลค่าที่สูงขึ้นให้ได้ ทั้งนี้การกำกับดูแลกิจการเป็นทางเลือกหนึ่งซึ่งเจ้าของกิจการอาจใช้

ทฤษฎีตัวแทน มองว่าเจ้าของกิจการไม่สามารถบริหารงานเพียงผู้เดียวได้จึงทำให้ต้องมีบุคคลที่เข้ามาช่วยในการบริหารงานแทนเจ้าของกิจการ ทฤษฎีนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นตัวแทนว่าเกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย โดยฝ่ายที่มอบอำนาจคือ ตัวการ (Principle) ในขณะที่อีกฝ่ายที่ได้รับมอบอำนาจในการบริหารงานคือ ตัวแทน (Agent) ตราบไคที่ผู้บริหารซึ่งเป็นตัวแทนตัดสินใจลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนสูงสุดจากเงินลงทุนในวิธีที่สอดคล้องกับการสร้างผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นตัวการแล้วความสัมพันธ์ของการเป็นตัวแทนระหว่างผู้ถือหุ้นกับผู้บริหารยังคงมีประสิทธิผลที่ดี แต่ถ้าหากผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ของผู้ถือหุ้นกับผู้บริหารไม่สอดคล้องกัน จะทำให้เกิดปัญหาการเป็นตัวแทน (Agency Problem) ขึ้นตัวแทนตามทฤษฎีตัวแทนก็คือ คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน ซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของผู้บริหารหรือฝ่ายจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของบริษัทและรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกนั้นเป็นของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน ดังนั้น คณะกรรมการจึงเป็นบุคคลสำคัญที่มีส่วนช่วยในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยเฉพาะควรเน้นไปที่บทบาท หน้าที่และโครงสร้างของคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ รวมทั้งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่จะสามารถสร้างกลไกการถ่วงดุลอำนาจภายในได้อย่างเหมาะสมคณะกรรมการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับควบคุมดูแลให้ข้อชี้แนะการประกอบธุรกิจแก่ฝ่ายจัดการรวมทั้งตรวจสอบการทำงานของฝ่ายจัดการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ให้แนวทางสำหรับคณะกรรมการในการปฏิบัติดังนี้

- ความยุติธรรม (Fairness) คณะกรรมการควรดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของฝ่ายจัดการเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความเป็นธรรมโดยไม่เอาเปรียบฉ้อโกงหรือคำนึงถึงผลประโยชน์ของตัวเองหรือผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

- ความโปร่งใส (Transparency) คณะกรรมการและผู้บริหารควรบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน เชื่อถือได้ ทันเวลาและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ลงทุนภายนอกสามารถประเมินผลการดำเนินงานและความเสี่ยงได้

- ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Accountability) คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นในการที่เสนอรายงานต่อผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งความรับผิดชอบต่อดังกล่าวต้องอาศัยกฎเกณฑ์และข้อกำหนดที่เหมาะสมและเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติ

- ความรับผิดชอบในงาน (Responsibility) คณะกรรมการควปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ด้วยความตั้งใจและมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งควรจะต้องเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

องค์ประกอบคณะกรรมการตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนกำหนดไว้ได้แก่ กรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานประจำหรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทซึ่งเรียกว่า คณะกรรมการที่เป็นผู้บริหาร (Executive Director) และคณะกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร (Non-Executive Director) ซึ่งเป็นกรรมการจากภายนอกที่ไม่ได้มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือพนักงานประจำของบริษัทจดทะเบียนจะประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระ (Independent Director) ซึ่งเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องประธานกรรมการ (Chairman) เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะ ผู้นำคณะกรรมการ และทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม ซึ่งคณะกรรมการเป็นผู้เลือก ควรมาจากกรรมการที่เป็นอิสระ และไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกับกรรมการผู้จัดการเพื่อให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลและการบริหารงานประจำ มีงานวิจัยหลายงานที่พิสูจน์ว่ากรรมการและผู้บริหารที่เป็นกลไกสำคัญให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับกิจการ

ตามทฤษฎีตัวแทน ถ้าผู้ที่เป็นตัวแทนบริหารงานดีเต็มความสามารถอย่างเต็มที่ โดยไม่เอาผลประโยชน์ที่ควรเป็นของผู้ถือหุ้นมาเอาประโยชน์เข้าตนเองหรือพวกพ้องเพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้เกิดขึ้นกับกิจการรวมทั้งผู้มีส่วนได้เสีย แต่ในการบริหารงานอาจประสบกับปัญหาจากผู้บริหารหรือตัวแทนในหลายประเด็น เช่นผู้บริหารมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่อาจทำงานได้เต็มความสามารถ ผู้บริหารเอาผลประโยชน์ของกิจการมาเป็นของตนหรือพวกพ้อง เป็นต้น

องค์กรธุรกิจที่แบ่งแยกระหว่าง ผู้บริหารและเจ้าของ มักประสบปัญหากับองค์กรเนื่องมาจากผู้บริหารไม่ต้องรับผิดชอบต่ออย่างเต็มที่รวมทั้งผู้บริหารอาจใช้โอกาสดังกล่าวในการหาผลประโยชน์เข้าตนเองแทนที่จะเป็นผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ของกิจการ ปัญหาที่เกิดจากองค์กรที่มีการแบ่งแยกระหว่างผู้บริหารและเจ้าของ มีดังต่อไปนี้

(1) การขัดแย้งของผลประโยชน์ (Conflict of Interest) การเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนจนไปขัดแย้งต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

(2) Moral Hazard Problem เป็นปัญหาที่ตัวการหรือเจ้าของกิจการไม่สามารถแน่ใจว่าตัวแทนหรือผู้บริหารที่เลือกเข้ามาแล้วนั้นได้ใช้ความพยายามสูงสุดในการทำงานหรือไม่หรือทำงานเต็มประสิทธิภาพหรือไม่

(3) Adverse Selection Problem: เป็นปัญหาที่ตัวการหรือเจ้าของกิจการไม่สามารถแน่ใจว่าตัวแทนหรือผู้บริหารที่เลือกเข้ามาแล้วนั้นจะมีความสามารถในการบริหารงานได้สอดคล้องกับผลตอบแทนที่ได้รับหรือไม่

ลักษณะความสัมพันธ์ในทางธุรกิจมักเป็นความสัมพันธ์กันระหว่างตัวการกับตัวแทน กล่าวคือ ตัวการได้จ้างโดยจ่ายค่าตอบแทนให้ตัวแทนเข้ามาดำเนินงานให้ตน และตัวแทนจะต้องรายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงินของกิจการที่ตนรับผิดชอบพร้อมทั้งส่งมอบผลประโยชน์ให้ตัวการ

การแยกการเป็นเจ้าของจากการบริหารก่อให้เกิดความเกี่ยวพันตามกฎหมายว่าด้วยตัวแทนโดยความเกี่ยวพันระหว่างกรรมการฝ่ายบริหาร และผู้ถือหุ้นเป็นความรับผิดชอบอันเกิดจากความเชื่อใจและไว้วางใจต่อกัน โดยที่กรรมการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อคณะกรรมการและผู้ถือหุ้นซึ่งการแยกดังกล่าวนี้อาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทำให้ต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คำถามตามมาที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตนควบคุมการบริหารบริษัทจดทะเบียนได้อย่างไรทฤษฎีตัวแทนยังมีข้อสมมติพื้นฐานที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง คือการตรวจสอบการทำงานของตัวแทน ซึ่งก็คือผู้บริหารนั้นกระทำค่อนข้างยากมีต้นทุนที่สูงและใช้เวลามาก

วิธีหนึ่งที่ผู้ถือหุ้นสามารถใช้ในการตรวจสอบการบริหารงานและช่วยแก้ไข้ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์จากการแต่งตั้งผู้บริหารมาเป็นตัวแทนบริหารงาน นั่นคือในฐานะผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ถือหุ้นก็มีอำนาจที่จะกำหนดทิศทางการทำงานของบริษัทจดทะเบียนผ่านการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งก็จะสามารถโน้มน้าว การตัดสินใจของ คณะกรรมการบริหารได้นอกจากนี้ยังมีกลไกที่เกี่ยวข้องรูปแบบหนึ่ง คือกลไกการครอบครองกิจการ ซึ่งความเกรงกลัวในการถูกยึดอำนาจนี้ทำให้ผู้บริหารทำงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อมากขึ้นเนื่องจากคณะกรรมการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นดังนั้นคณะกรรมการต้องบริหารจัดการบริษัทจดทะเบียนด้วยความระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริต(Fiduciary Duty) ในฐานะตัวแทนผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของเงิน เพื่อที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ของบริษัทจดทะเบียน เพื่อสร้างความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าหุ้นของกิจการ อีกทั้งคณะกรรมการจะต้องมีหน้าที่ของความจงรักภักดีและมีคุณธรรม ซึ่งจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นก่อนผลประโยชน์ส่วนตนนอกจากนี้คณะกรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่การดูแล โดยจะต้องปฏิบัติตามสิ่งต่างๆ อย่างผู้มีความระมัดระวังโดยคิดเสมือนว่าตนเป็นเจ้าของกิจการเอง

2.3 ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียเป็นทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้องเสนอครั้งแรกโดยอาร์เธอร์เฮิร์ตเวิร์ดฟรีแมนในหนังสือการจัดการเชิงกลยุทธ์ หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทจดทะเบียน การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียจะทำให้เกิดผลประโยชน์กับทั้งบริษัทจดทะเบียนและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ (Freeman, 1984) โดยทั่วไปผู้ประกอบการจะให้ความสำคัญกับการแสวงหากำไร การสร้างความสามารถให้เหนือกว่าคู่แข่ง การลดต้นทุนให้ได้มากที่สุด แต่ปัจจัยผู้มีส่วนได้เสียถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้เสียจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด หรือแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่มีประโยชน์ระหว่างกัน และทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจสภาพแวดล้อมทางสังคมได้ดีขึ้น รวมทั้งส่งผลต่อภาพลักษณ์ของผู้ประกอบการ

(Freeman et al., 2010; Harrison, Bosse, and Phillips, 2010) ผู้มีส่วนได้เสียแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ คือ

(1) ผู้มีส่วนได้เสียหลัก เช่น ลูกค้า คู่แข่ง ผู้ผลิตวัตถุดิบ พนักงาน และผู้ถือหุ้น (2) ผู้มีส่วนได้เสียรองได้แก่ รัฐบาล องค์กร ชุมชน สภาพแวดล้อม หรือนักเคลื่อนไหวต่าง ๆ (Freeman et al., 2010) คู่แข่ง (competitor) ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลัก เพราะไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องในแง่ของการเป็นคู่แข่งในด้านการหาลูกค้าหรือการจัดหาทรัพยากรเท่านั้น แต่คู่แข่งยังเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน ปรับปรุงสินค้าและบริการ ส่งผลไปยังการแข่งขันการสร้างนวัตกรรมและการพัฒนากลยุทธ์ต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ (Christensen and Bower, 1996) เช่น บริษัทจดทะเบียน Apple กับ Samsung เป็นบริษัทจดทะเบียนผู้ผลิต smart phone ทั้งสองบริษัทจดทะเบียนถือเป็นคู่แข่งชั้นระหว่างกันในด้านการหาลูกค้า แต่การแข่งขันระหว่างสองบริษัทจดทะเบียนนี้ทำให้เกิดการพัฒนาทั้งเรื่องการพัฒนาสินค้า การบริการ และนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้แก่วงการ smart phone ดังนั้นเราจะเห็นว่าการเป็นคู่แข่งระหว่างกันไม่ได้เกิดผลในด้านลบอย่างเดียวแต่สามารถส่งผลในด้านบวกด้วย การสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการจะทำให้เกิดการร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ระหว่างกัน รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเรียนรู้ประสบการณ์และวิธีการจัดการของผู้ประกอบการรายใหญ่ นอกจากนี้ถ้าผู้ประกอบการที่มีความสนใจคล้าย ๆ กันอาจจะมีการร่วมมือกันเพื่อการพัฒนาสินค้าหรือบริการให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า ดังนั้นการเข้าใจทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียหลักทำให้ผู้ประกอบการได้รับรู้และเข้าใจถึงอุปสรรคและโอกาส และทำให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันทั้งในการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือความรู้ที่มีประโยชน์ และเป็นตัวผลักดันให้เกิดการพัฒนาสินค้าและบริการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในที่สุด (Ketchen et al., 2007)

ลูกค้า (customer) ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่ทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น เช่น ลูกค้าต้องการสินค้าแบบไหน ระดับราคาเท่าไรที่ยอมรับได้ เทรนด์ของลูกค้า วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ทั้งหมดนั้นจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง (Payne et al., 2009) นอกจากนี้การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าจะทำให้ผู้ประกอบการพัฒนาสินค้าให้มีความแปลกใหม่ มีความหลากหลาย เพราะลูกค้ามีหลายกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีความต้องการที่แตกต่างกัน (Ramaswami et al., 2009) ความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์ รู้ถึงความต้องการ อุปสรรค และแนวทางที่จะอยู่ร่วมกันได้ ดังนั้นผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับลูกค้าโดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน รับฟังปัญหา อุปสรรค และความ

ต้องการของลูกค้าเพื่อที่จะสามารถปรับปรุงการขายสินค้าและบริหารให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้มากขึ้น (Iglesias et al., 2013)

พนักงาน (employee) ถือเป็นผู้นำเอกลักษณ์ คุณค่า และแบรนด์ของผู้ประกอบการไปยังลูกค้า (Gyrd – Jones and Kornum, 2013) การที่พนักงานสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าจะทำให้ลูกค้าเกิดความทรงจำที่ดี นอกจากนั้นพนักงานยังเป็นทรัพยากรที่มีค่า เพราะพนักงานแต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ซึ่งความหลากหลายขององค์ความรู้ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย การจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ถูกต้องและสามารถนำพากิจการให้มีความเข้มแข็งได้ (Andies and Czannitzki, 2014)

ผู้ผลิตสินค้า (supplier) ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักที่ผู้ประกอบการทุกรายต้องให้ความสำคัญ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ประกอบการกับผู้ผลิตสินค้าจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถประหยัดต้นทุน และทำให้ผู้ประกอบการได้ข้อมูลที่สำคัญในการขายสินค้าและบริการให้ดียิ่งขึ้น (Kim and Cavvsgil, 2013) นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ประกอบการกับผู้ผลิตสินค้าส่งเสริมให้เกิดการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ทั้งในเรื่องรูปแบบการขนส่งสินค้าหรือการบริการ รวมทั้งการทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ผลิตสินค้าจะส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดข้อมูลและองค์ความรู้ระหว่างกัน จะทำให้สองฝ่ายสามารถร่วมมือกันได้ (Takeishi, 2001) Barrales – Molina et al., (2014) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ประกอบการกับผู้ผลิตสินค้าจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพระหว่างกัน เกิดพันธมิตรทางการตลาดร่วมกัน เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ซึ่งจะพัฒนาไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย

จากการศึกษาทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder theory) สามารถสรุปได้ว่า การที่ผู้ประกอบการเข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสียจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด หรือแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่มีประโยชน์ระหว่างกัน และทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจสภาพแวดล้อมทางสังคมได้ดีขึ้น รวมทั้งส่งผลต่อภาพลักษณ์ของผู้ประกอบการ ซึ่งผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder theory) แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มด้วยกัน (1) คู่แข่ง (competitor) เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันพัฒนาและปรับปรุงสินค้าและบริการ เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และการพัฒนากลยุทธ์ต่าง ๆ (2) ลูกค้า (customer) ส่งผลให้ผู้ประกอบการเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า ลูกค้าต้องการสินค้าแบบไหน ระดับราคาเท่าไรที่ยอมรับได้ เทรนด์ของลูกค้า และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์ร่วมกัน แต่แต่ละฝ่ายรู้ถึงความต้องการ อุปสรรค และแนวทางที่จะอยู่ร่วมกันได้โดยแต่ละฝ่ายจะได้ประโยชน์กันทั้งสองฝ่าย (3) พนักงาน (employee) ทำให้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพนักงานกับลูกค้าจะทำให้เกิดความทรงจำที่ประทับใจ พนักงานแต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์พนักงานยังเป็นทรัพยากรที่มีค่า (4) ผู้ผลิตวัตถุดิบ (supplier) จะทำให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งทรัพยากรได้ดีขึ้น ผู้ประกอบการได้

ข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ กำหนดวิสัยทัศน์บางอย่างร่วมกัน และเกิดพันธมิตรทางการตลาดร่วมกัน (5) ผู้มีส่วนได้เสียรอง(second stakeholder) คือ รัฐบาล องค์กรสิ่งแวดล้อม ชุมชน องค์กร NGO ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจความเป็นจริงของสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ชาติพันธุ์ รวมทั้งปัญหาของสิ่งแวดล้อม สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่อย่างชาญฉลาด ดังนั้นการเข้าใจทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียจะทำให้เครือข่ายผู้ประกอบการเข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมได้ดีขึ้น และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงทีจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในเครือข่ายผู้ประกอบการมากขึ้น



ภาพประกอบที่ 4 กลุ่มต่างๆของผู้มีส่วนได้เสีย

ดังนั้นหลักการหรือการตีความขององค์ประกอบของผู้มีส่วนได้เสียจะขึ้นอยู่กับลักษณะของบริษัทจดทะเบียนเป็นหลักไม่ใช่การท่องจำ แต่เป็นการประยุกต์ใช้เพื่อให้เหมาะสมในแต่ละองค์กรหรือแต่ละสถานการณ์ โดยทฤษฎีนี้จะเน้นการคำนึงถึงและความเข้าใจของผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งองค์กรต้องวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรอย่างถูกต้องและครบถ้วน เพื่อจะได้นำไปต่อยอดในการทำตามแนวทางบรรษัทภิบาลที่ดีต่อไป

2.4 ทฤษฎีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ Conflict of Interest Theory

TROY SEGAL (2020) ได้กล่าวว่า ความขัดแย้งทางผลประโยชน์เกิดขึ้นเมื่อนิติบุคคลหรือบุคคลไม่น่าเชื่อถือเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล (หรือการให้บริการตนเอง) กับหน้าที่หรือความรับผิดชอบทางวิชาชีพ ความขัดแย้งดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อบริษัทจดทะเบียนหรือบุคคลมีส่วนได้เสีย เช่น เงิน สถานะ ความรู้ ความสัมพันธ์ หรือชื่อเสียง ซึ่งทำให้มีคำถามว่าการกระทำ การตัดสินใจ และ/หรือการตัดสินใจของพวกเขาขึ้นปราศจากอคติหรือไม่ เมื่อเกิดสถานการณ์เช่นนี้ ฝ่ายนั้นมักจะถูกขอให้ถอดออก และมักเป็นสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้พวกเขาการทำความเข้าใจผลประโยชน์ทับซ้อน ผลประโยชน์ทับซ้อนในธุรกิจมักหมายถึงสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลขัดแย้งกับผลประโยชน์ทางวิชาชีพที่เป็นหนี้นายจ้างหรือบริษัทจดทะเบียนที่พวกเขาลงทุน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเลือกผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าหน้าที่ขององค์กรที่พวกเขาเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือใช้ประโยชน์จากตำแหน่งของตนเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในทางใดทางหนึ่ง

สมาชิกคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนทุกคนมีหน้าที่ในการไว้วางใจและภักดีต่อองค์กรที่พวกเขาดูแล หากกรรมการคนใดคนหนึ่งเลือกกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อตนโดยทำให้บริษัทจดทะเบียนเสียหาย แสดงว่ากำลังทำร้ายบริษัทจดทะเบียนด้วยผลประโยชน์ทับซ้อนตัวอย่างหนึ่งอาจเป็นกรรมการของบริษัทจดทะเบียนประกันทรัพย์สินที่ลงคะแนนให้เบี้ยประกันที่ต่ำกว่าสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่มียานพาหนะเป็นกอง—โดยที่จริงแล้วพวกเขาเป็นเจ้าของบริษัทจดทะเบียนรถบรรทุก แม้ว่าสถาบันเบี้ยประกันภัยที่ต่ำกว่าจะไม่ใช่การเคลื่อนไหวทางธุรกิจที่ไม่ดีสำหรับผู้ประกันตน แต่ก็อาจถือเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนได้เนื่องจากสมาชิกคณะกรรมการมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษในผลลัพธ์ในแวดวงกฎหมาย การเป็นตัวแทนของนายความหรือฝ่ายที่มีส่วนได้เสียในผลของการพิจารณาคดีจะถือเป็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่อนุญาตให้เป็นตัวแทน นอกจากนี้ ผู้พิพากษาที่มีความสัมพันธ์กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความคดีหรือคดีความจะถอนตัวจากการเป็นประธานในคดีผลประโยชน์ทับซ้อนประเภททั่วไป

การจัดการตนเองเป็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่พบได้บ่อยที่สุดในโลกธุรกิจ เกิดขึ้นเมื่อมีอาชีพระดับผู้บริหารยอมรับธุรกรรมจากองค์กรอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้จัดการและเป็นอันตรายต่อบริษัทจดทะเบียนหรือลูกค้าของบริษัทจดทะเบียนการออกของขวัญยังเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบได้บ่อยมาก เกิดขึ้นเมื่อผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทจดทะเบียนรับของขวัญจากลูกค้าหรือบุคคลประเภทเดียวกัน โดยปกติบริษัทจดทะเบียนจะหลีกเลี่ยงปัญหานี้โดยห้ามไม่ให้ของขวัญจากลูกค้าถึงพนักงานแต่ละคนสถานการณ์ที่ลำบากอาจเกิดขึ้นได้เช่นกันเมื่อในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมืออาชีพ บุคคลรวบรวมข้อมูลที่เป็นความลับ ข้อมูลประเภทนี้ที่พนักงานใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวถือเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนครั้งใหญ่ อย่างน้อยก็ในสหรัฐอเมริกา อุตสาหกรรม

การเงินต้องต่อสู้กับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในรูปแบบของการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลวงในอย่างต่อเนื่อง

สุดท้าย การว่าจ้างหรือแสดงการปฏิบัติต่อสถานที่ทำงานที่เอื้ออำนวยต่อญาติหรือคู่สมรส หรือที่เรียกว่าการเลือกที่รักมักที่ชัง อาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันของผลประโยชน์ (conflict of interest) คือ สถานการณ์ที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง อันเป็นที่ไว้วางใจ เช่น ทนายความ นักการเมือง ผู้บริหาร หรือ ผู้อำนวยการของบริษัทจดทะเบียน เอกชน หรือ หน่วยงานรัฐ เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ทางวิชาชีพ (professional interests) อันส่งผลให้เกิดปัญหาที่เขาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียงผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น อาจส่งผลให้เกิดความไม่ไว้วางใจที่มีต่อบุคคลผู้นั้นว่าเขาจะสามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมจริยธรรมได้มากนักน้อยเพียงใด ตัวอย่างผลประโยชน์ทับซ้อนในโลกแห่งความเป็นจริง

ในอุตสาหกรรมการเงิน ปัญหาของหน่วยงานหมายถึงประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตัวแทนไม่ได้เป็นตัวแทนผลประโยชน์สูงสุดของตัวการอย่างเต็มที่ เรื่องอื้อฉาวของ Enron เป็นตัวอย่างที่รุนแรงของปัญหาของหน่วยงานที่นำไปสู่การล่มสลายของบริษัทจดทะเบียนที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกาในขณะนั้น

ในปี 2544 Enron Corporation ประกาศล้มละลายหลังจากเปิดเผยว่าผู้นำระดับสูงในบริษัทจดทะเบียนใช้การบัญชีเพื่อการตลาดและยานพาหนะเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ (SPV) เพื่อปกปิดความสูญเสียทางการเงิน ทำให้บริษัทจดทะเบียนมีกำไรมากกว่าที่เป็นอยู่จริง

ในขณะที่ผู้บริหารของ Enron มีความรับผิดชอบทางกฎหมายในการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ผู้บริหารบางคนกลับทำกิจกรรมที่ผิดกฎหมายเพื่ออำพรางการสูญเสียและหนี้สินจำนวนมากของ บริษัทจดทะเบียน ราคาหุ้นลดลงจากกว่า 90 ดอลลาร์ต่อหุ้นเหลือต่ำกว่า 1 ดอลลาร์ต่อหุ้น ผู้บริหารหลายคนถูกตั้งข้อหากระทำความผิดและในที่สุดก็ถูกส่งตัวเข้าคุก

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

MARSHALL HARGRAVE (2021) ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) เป็นตัวบ่งชี้ว่าบริษัททำกำไรได้มากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมของบริษัท ROA ให้แนวคิดแก่ผู้จัดการ นักลงทุน หรือนักวิเคราะห์เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการจัดการของบริษัทในการใช้สินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้ ROA จะแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์ ยิ่ง ROA สูงเท่าไรก็ยิ่งดี

ประเด็นที่สำคัญผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) เป็นตัวบ่งชี้ว่าบริษัทใช้สินทรัพย์ในแง่ของความสามารถในการทำกำไรได้ดีเพียงใด ROA เหมาะที่สุดในการเปรียบเทียบบริษัทที่คล้ายคลึงกันหรือโดยการเปรียบเทียบบริษัทกับประสิทธิภาพก่อนหน้าของบริษัท

ROA ไม่ได้คำนึงถึงหนี้สินของบริษัท ในขณะที่ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) คำนึงถึง หากบริษัทไม่มีหนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้นและสินทรัพย์รวมจะเท่ากัน และ ROA จะเท่ากับ ROE ได้กล่าวได้ว่าผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROA) คืออะไร ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROA) คือ การวัดประสิทธิภาพทางการเงินที่คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจากส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนนับด้วยหนี้สิน ดังนั้น ROA จึงถือเป็นผลตอบแทนจากสินทรัพย์สุทธิ ROA ถือเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับส่วนของผู้ถือหุ้นการทำความเข้าใจผลตอบแทนจากสินทรัพย์ธุรกิจ (อย่างน้อยธุรกิจที่อยู่รอด) ล้วนแล้วแต่เกี่ยวกับประสิทธิภาพ นั่นคือการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเปรียบเทียบผลกำไรกับรายได้เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานที่มีประโยชน์ แต่การเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่บริษัทเคยใช้ในการหารายได้จะลดความเป็นไปได้ของการดำรงอยู่ของบริษัทนั้น ROA เป็นมาตรการที่ง่ายที่สุดสำหรับองค์กรดังกล่าว.ROA ที่สูงขึ้นบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของสินทรัพย์ที่มากขึ้น

ROA ในแง่พื้นฐานจะบอกคุณว่ารายได้จากการลงทุน (สินทรัพย์) คืออะไร ROA สำหรับบริษัทมหาชนอาจแตกต่างกันอย่างมากและจะขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก นี่คือเหตุผลที่เมื่อใช้ ROA เป็นการวัดเปรียบเทียบ วิธีที่ดีที่สุดคือเปรียบเทียบกับตัวเลข ROA ก่อนหน้าของบริษัทหรือ ROA ของบริษัทที่คล้ายคลึงกันตัวเลข ROA ช่วยให้นักลงทุนทราบถึงประสิทธิภาพของบริษัทในการแปลงเงินที่ลงทุนไปเป็นรายได้สุทธิ ยิ่งเลข ROA สูงยิ่งดี เพราะบริษัทมีรายได้มากขึ้นจากการลงทุนที่น้อยลง

เนื่องจากสมการบัญชีงบดุล โปรตรทราบว่สินทรัพย์รวมเป็นผลรวมของหนี้สินรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นด้วย การจัดหาเงินทุนทั้งสองประเภทนี้จะใช้เพื่อเป็นเงินทุนในการดำเนินงานของบริษัท เนื่องจากสินทรัพย์ของบริษัทได้รับเงินทุนจากหนี้สินหรือหุ้น นักวิเคราะห์และนักลงทุนบางคนจึงมองข้ามต้นทุนในการได้มาซึ่งสินทรัพย์โดยบวกดอกเบี้ยจ่ายในสูตรสำหรับ ROA

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผลกระทบของการก่อหนี้มากขึ้นจะถูกปฏิเสธโดยการเพิ่มต้นทุนการกู้ยืมกลับเข้าไปในรายได้สุทธิ และใช้สินทรัพย์เฉลี่ยในช่วงเวลาที่กำหนดเป็นส่วน มีการเพิ่มดอกเบี้ยจ่ายเนื่องจากยอดรายได้สุทธิในงบกำไรขาดทุนไม่รวมดอกเบี้ยจ่าย

2.6 แนวความคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียน

เริงรัก จำปาเงิน (2544) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีของอัตราส่วนทางการเงิน หมายถึงการนำรายการในงบการเงินตั้งแต่สองรายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรายการนั้นๆ ซึ่งอาจออกมาในรูปของอัตราส่วน หรือในรูปอัตราร้อยละ โดยในการศึกษาได้มีได้แก่

1. Liquidity Ratio อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องสภาพคล่อง หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนสภาพสินทรัพย์ให้เป็นเงินสดเพื่อนำไปชำระหนี้ระยะสั้น โดยอัตราส่วนนี้เป็นการวัดความสามารถของกิจการที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งความสามารถของกิจการในการชำระหนี้สินหมุนเวียนจะมีความสำคัญกับผู้ใช้งบการเงินทุกฝ่ายถ้ากิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนแล้วก็จะส่งผลให้กิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาวด้วย ซึ่งมีผลต่อความพอใจของผู้ถือหุ้นได้ นอกจากนี้แล้วการที่กิจการไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนแล้วก็จะส่งผลให้กิจการมีความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายในอนาคตซึ่งอัตราส่วนที่ใช้ในการวัดสภาพคล่องคือ

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)คือ อัตราส่วนระหว่าง สินทรัพย์หมุนเวียน และ หนี้สินหมุนเวียนซึ่งบ่งบอกถึงสภาพคล่องของกิจการในการที่จะชำระหนี้ระยะสั้น หากอัตราส่วนนี้มีค่าน้อยกว่า 1 หมายความว่ากิจการมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนทำให้อาจมีปัญหาในการชำระหนี้ระยะสั้นได้ หากอัตราส่วนนี้มากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้น แต่หากมีค่าสูงกว่า 1 มาก ๆ อาจหมายถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการไม่ดีพออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)= สินทรัพย์หมุนเวียน/ หนี้สินหมุนเวียน 2. Solvency Ratio อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวคือกลุ่มอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการชำระหนี้ระยะยาวรวมถึงการดูแลโครงสร้างทางการเงินของแต่ละบริษัทว่ามีสัดส่วนเงินทุนที่มาจากแหล่งเงินทุนภายนอกเท่าไรและเงินทุนจากภายในเท่าไร

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ฉวีวรรณ ชูสนุก (2554) ผลการวิจัยแสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุอิทธิพลของกลไกการกำกับดูแลกิจการต่อประสิทธิภาพของการกำกับดูแลกิจการ และมูลค่าของบริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 21.811 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 33 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.932 ไค-สแควร์สัมพัทธ์ (c2/df) เท่ากับ 0.661 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.984 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) เท่ากับ 0.956 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.000 และค่าดัชนีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.000 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า (1) ทักษะความรู้ของกรรมการมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพของการกำกับดูแลกิจการ (2) ค่าตอบแทนของกรรมการและฝ่ายบริหารมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพของการกำกับดูแลกิจการ (3) ค่าตอบแทนของกรรมการและฝ่ายบริหารมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่าของบริษัทจดทะเบียน และ (4) ประสิทธิภาพของการกำกับดูแล

กิจการมีอิทธิพลทางบวกต่อมูลค่าของบริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ฉนการ ปุประระ (2559) งานวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานและเพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อมูลทุติยภูมิ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินประกอบด้วย ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต จำนวน 59 บริษัท โดยใช้ข้อมูลปี 2557 ที่อยู่ในการคำนวณดัชนี SETSMART : SET Marketing Analysis and Reporting Tool โดยทำการศึกษาจากข้อมูลงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน ปี พ.ศ. 2557 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และสหสัมพันธ์เชิงซ้อน (Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) กับ ผลดำเนินงานของกิจการซึ่งประกอบไปด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี (MB) ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัท เมื่อทำการทดสอบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทพบว่า สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี

เพ็ญจันทร์ แสงอาวุธ (2563) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ (โครงสร้างผู้ถือหุ้น โครงสร้างกรรมการบริษัทจดทะเบียน ค่าตอบแทนกรรมการ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี) กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม MAI 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานกับมูลค่ากิจการตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม MAI 3) ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการ (โครงสร้างผู้ถือหุ้น โครงสร้างกรรมการ บริษัทจดทะเบียน ค่าตอบแทนกรรมการ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี) ที่มีต่อมูลค่ากิจการ ผ่านผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม MAI โดยใช้วิธีการวิจัยแบบเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม MAI จำนวน 77 บริษัทจดทะเบียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการพัฒนาแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการกำกับดูแลกิจการ ประกอบด้วยองค์ประกอบ โครงสร้างผู้ถือหุ้น โครงสร้างกรรมการบริษัทจดทะเบียน ค่าตอบแทน

กรรมการ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี เป็นไปตามรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลการดำเนินงาน และมูลค่ากิจการตามราคาตลาด แบบจำลองสมการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 2) การกำกับดูแลกิจการ โครงสร้างกรรมการบริษัทจดทะเบียน ค่าตอบแทน กรรมการ ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน และส่งผลต่อมูลค่ากิจการ ตามราคาตลาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สัตยา ตันจันทรพงศ์ (2554) ได้ศึกษาเส้นทางความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีใช้กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยมีขอบเขตการศึกษาจำกัดเฉพาะปี พ.ศ. 2554 จำนวน 326 บริษัทจดทะเบียน ซึ่งใช้แบบประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทแห่งประเทศไทย ผลการดำเนินงาน วัดค่าโดยใช้อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น และ Tobin's Q สำหรับการวางแผนภาษี วัดค่าโดยใช้อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม เพื่อวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับตัวแบบทางทฤษฎี รวมทั้งการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมในเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน

ปริญานูช ลิ้มดำเนิน (2561) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจวัสดุก่อสร้างและ พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจวัสดุก่อสร้างและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2555 จนถึงปี พ.ศ. 2560 รวมระยะเวลา 5 ปี ตัวแปรการกำกับดูแลกิจการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เน้นศึกษาในด้าน โครงสร้างคณะกรรมการ ประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร สัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการ บริษัทและการควบคุมตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการในคนเดียวกัน สำหรับ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานผู้ศึกษาได้ใช้ 3 ตัว คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) ในการวัดผลการดำเนินงานของบริษัท สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์ สมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Multiple Regression Analysis) จาก การศึกษา พบว่า หมวดธุรกิจวัสดุก่อสร้างมีเพียงตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ (ROA) คือ สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัท โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก สำหรับ หมวดธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วน กำไรสุทธิ (NPM) นอกจากนี้ยังพบว่า สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงลบ

กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และการควรวรมตำแหน่งผู้จัดการใหญ่กับประสิทธิภาพการ
 ในคนเดียวกันมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)
 มงคล เหล่าวรวงษ์ (2558) การศึกษานี้พัฒนาการวัดประสิทธิผลของคณะกรรมการและ
 ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ ประสิทธิภาพของคณะกรรมการ และผลการ
 ดำเนินงานของบริษัท (Tobin's Q และ ROAs) ของบริษัทจดทะเบียนในไทย กลุ่มตัวอย่าง
 ประกอบด้วยกรรมการบริษัทจดทะเบียนไทยจำนวน 146 คน บรรษัทภิบาลประกอบด้วยเปอร์เซ็นต์
 ของผู้ถือหุ้น ตำแหน่งกรรมการหลายคน และค่าตอบแทนของคณะกรรมการ ซึ่งตรวจสอบโดยใช้
 ข้อมูลรองของบริษัทจดทะเบียนในไทย ประสิทธิภาพของคณะกรรมการ (รวมถึงตัวกำหนดกลยุทธ์
 ของคณะกรรมการและการดำเนินการติดตามผล) ได้รับการประเมินโดยการสำรวจของซีอีโอและ
 กรรมการอิสระ ตรวจสอบอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการและประสิทธิภาพของคณะกรรมการที่มี
 ต่อประสิทธิภาพการทำงานที่มั่นคงโดยใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง ผลลัพธ์บ่งชี้ความสัมพันธ์เชิง
 บวกระหว่างผู้ถือบล็อกที่มีเปอร์เซ็นต์สูงและมูลค่าของบริษัทในระยะยาว ค่าตอบแทนคณะกรรมการ
 ระดับสูงยังสัมพันธ์ในเชิงบวกกับมูลค่าบริษัทในระยะยาว การตรวจสอบการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญ
 ที่สุดในประสิทธิภาพของคณะกรรมการและเพิ่มประสิทธิภาพในปีปัจจุบันและมูลค่าของบริษัทใน
 ระยะยาว ในทางตรงกันข้าม Strategic Framework จะลดประสิทธิภาพของปีปัจจุบัน Board-CEO-
 Performance ลดมูลค่าบริษัทในระยะยาว ผลลัพธ์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการผสมผสานระหว่างบรรษัทภิ
 บาลและประสิทธิผลของคณะกรรมการช่วยปรับปรุงผลการดำเนินงานของบริษัท ผลการวิจัยยืนยัน
 บทบาทสำคัญของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการ

ไอลัดดา โอ่งกลาง (2560) งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการกำกับ
 ดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงาน : หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
 แห่งประเทศไทยจำนวน 424 บริษัท รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ โดยศึกษาค้นคว้า
 จากงบการเงินประจำปี 2557 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีผลการ
 ดำเนินงานต่อเนื่องและมีรอบระยะเวลาบัญชีสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม โดยทำการเก็บข้อมูลจาก
 ระบบฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (56-1) แล้วนำมาวิเคราะห์และ
 ทดสอบสมมติฐานสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการวิเคราะห์
 การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยผลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางให้
 ผู้ที่สนใจรวมถึงนักลงทุนนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ ต่อไป
 ผลการวิจัย พบว่า กลไกการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ด้านสัดส่วน จำนวนหุ้นที่
 ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก มีผลกระทบเชิงบวกต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม

และกิจการ สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น

เอกภาพ เอกวิกรัย (2561) ความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการและการเปลี่ยนผู้บริหารสูงสุดต่อผลการดำเนินงานของบริษัทและ 2.ทดสอบความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการและการเปลี่ยนผู้บริหารสูงสุดต่อความเสี่ยงของบริษัท จากการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนผู้บริหารสูงสุดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามต่อผลการดำเนินงานของบริษัท การควบบตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดและประธานคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลการดำเนินงานของบริษัท สัดส่วนของกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามต่อผลการดำเนินงานของบริษัท และขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลการดำเนินงานของบริษัท แสดงว่าถ้าบริษัทมีการควบบตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดและประธานคณะกรรมการ มีสัดส่วนของกรรมการอิสระ มีขนาดของคณะกรรมการใหญ่ และมีการเปลี่ยนผู้บริหารน้อยครั้ง จะส่งผลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดี นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความเสี่ยงของบริษัทแสดงว่าถ้าบริษัทมีคะแนนการกำกับดูแลกิจการดี จะส่งผลให้บริษัทมีความเสี่ยง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำกับดูแลกิจการส่งผลต่อผลการดำเนินงานและความเสี่ยงของกิจการ และเป็นประโยชน์ต่อบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

งานวิจัยต่างประเทศ

Amarjit S. Gill & Nahum Biger, (2013) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของบรรษัทภิบาลต่อประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนผู้ผลิตในอเมริกา โดยผลการวิจัยผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าการกำกับดูแลกิจการมีบทบาทในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดการเงินทุนหมุนเวียนเป็นการศึกษาเชิงสัมพันธ์ที่ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างคนทั้งสอง แม้ว่าบทความนี้จะให้ข้อสันนิษฐานบางประการแก่ข้อค้นพบ ข้อค้นพบของการศึกษานี้กล่าวได้ว่าไปเฉพาะบริษัทจดทะเบียนที่คล้ายกับที่รวมอยู่ในการวิจัยนี้การศึกษานี้สนับสนุนวรรณกรรมเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างลักษณะต่างๆ ของการกำกับดูแลกิจการและประสิทธิภาพของการจัดการเงินทุนหมุนเวียน การค้นพบนี้อาจเป็นประโยชน์สำหรับผู้จัดการด้านการเงิน นักลงทุน ที่ปรึกษาด้านการจัดการทางการเงิน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

Chaharsoughi and Rahman (2013) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วน กรรมการที่เป็นอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้บริหาร และคุณภาพกำไรของหลักทรัพย์ในประเทศอิหร่าน การศึกษาความสัมพันธ์เหล่านี้ใช้ขนาดของบริษัทจดทะเบียนเป็นตัวแปรควบคุม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 114 บริษัทจดทะเบียน และใช้ข้อมูลปี 2008 - 2010 ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า มีความสัมพันธ์

เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้บริหาร และคุณภาพกำไร นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ทางสถิติเพิ่มเติม พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนกับคุณภาพกำไร และพบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างขนาดของบริษัทจดทะเบียนที่ใช้เป็นตัวแปรควบคุมกับคุณภาพกำไร จากงานวิจัยนี้จึงสามารถสรุปได้ว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใหญ่จะช่วยลดความแปรปรวนในการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพกำไรได้

Dedi Mulyadi (2019) ได้ทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของอัตราส่วนกระแสไฟ Net อัตรากำไรและการกำกับดูแลกิจการที่ดีเกี่ยวกับมูลค่าบริษัทจดทะเบียน (กรณีศึกษาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และบริษัทจดทะเบียนขนส่งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย) วิธีการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพรรณนาและพิสูจน์ยืนยันวิธี เนื่องจากตัวแปรที่จะตรวจสอบสำหรับพวกเขาความสัมพันธ์และจุดมุ่งหมายคือการนำเสนอโครงสร้าง ข้อเท็จจริง และความถูกต้องภาพข้อเท็จจริงและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาอิทธิพลของอัตราส่วนสภาพคล่อง อัตรากำไรสุทธิ และผลดีบรรษัทภิบาลต่อต้านคุณค่าองค์กร (กรณีศึกษาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และบริษัทจดทะเบียนขนส่งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย). การศึกษาได้ดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการขนส่งกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซียด้วย ตัวอย่างทั้งหมด 5 บริษัทจดทะเบียนผลการวิจัยพบว่า Current Ratio (CR) บางส่วนมีผลดีต่อมูลค่าบริษัทจดทะเบียนเพิ่มขึ้น Net Profit Margin (NPM) ส่งผลต่อมูลค่าบริษัทจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้น การกำกับดูแลกิจการที่ดี (GCG) มีส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของบริษัทจดทะเบียน พร้อมกันอัตราส่วนปัจจุบันสุทธิอัตรากำไรและการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีอิทธิพลอย่างมากต่อมูลค่าของบริษัทจดทะเบียน ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (ปรับ R²) แสดงว่าการมีส่วนร่วมที่กำหนดโดยตัวแปรของอัตราส่วนปัจจุบัน net อัตรากำไรและการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อมูลค่าของบริษัทจดทะเบียนคือ 96.2% ในขณะที่ส่วนที่เหลือ 3.8% ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่นไม่ตรวจสอบ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงว่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของอัตราส่วนปัจจุบัน อัตรากำไรสุทธิ และองค์กรที่ดี การกำกับดูแลด้วยมูลค่าของบริษัทจดทะเบียนเป็นบวก 0.981 ความสัมพันธ์ของ 0.981 พิสูจน์ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของอัตราส่วนกระแสคือ net อัตรากำไรและการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีมูลค่าบริษัทจดทะเบียนสูงมาก

Farhan Ahmed (2018) ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการและโครงสร้างเงินทุนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน: หลักฐานจากภาคส่วนสำคัญของปากีสถาน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการและโครงสร้างเงินทุนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน วิธีการถดถอยแบบรวมแฝงใช้กับข้อมูลประจำปีของสองส่วนงานหลัก: ยานยนต์และปุ๋ยตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2559 ผลการวิจัยพบว่าขนาดของบอร์ดมีความสัมพันธ์เชิง

บวกและคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไรของภาคยานยนต์และในทางกลับกันสำหรับภาคปิโตรเคมี โครงสร้างเงินทุนวัดจากอัตราส่วนปัจจุบัน หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้ระยะสั้นและระยะยาว ในขณะที่ความสามารถในการทำกำไรวัดโดย ROA และ ROE มีการสังเกตความสัมพันธ์เชิงบวกของอัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงินและการทำกำไรของทั้งสองภาคส่วน และความสัมพันธ์เชิงลบของหนี้ต่อทุนของทั้งสองภาคส่วนได้รับการสังเกต ในขณะที่หนี้ระยะสั้นและระยะยาวไม่มีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญในภาคปิโตรเคมี ผลลัพธ์ควรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักลงทุน เจ้าหนี้ นักวิเคราะห์ทางการเงิน และนักวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากวิกฤตการณ์การเงินโลกและการล่มสลายขององค์กรยักษ์ใหญ่ทั่วโลก

Khaliq Ur Rehman Cheema (2013) งานวิจัยนี้ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลประกอบการทางการเงินที่มั่นคงในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ของประเทศปากีสถาน การศึกษานี้ให้ความสนใจกับตัวแปรสามตัว ได้แก่ ขนาดกระดาน บริษัทจดทะเบียนที่ควบคุมโดยครอบครัว และความเป็นคู่ของ CEO ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนวัดจากผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และกำไรต่อหุ้น หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหมุนเวียน ความสัมพันธ์เชิงบวกมีการสังเกตระหว่างบรรษัทภิบาลและผลการดำเนินงานที่มั่นคง

Indawati Indawati (2018) ได้ศึกษาการวิเคราะห์อิทธิพลของผลการดำเนินงานทางการเงินต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบต่อมูลค่าบริษัทจดทะเบียนานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบอิทธิพลของผลการดำเนินงานทางการเงินของ Return On Assets (ROA), Net Profit Margin (NPM) และ Current Ratio (CR) ต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี (GCG) และอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่ดี (GCG) ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียน มูลค่าราคาต่อมูลค่าทางบัญชี (PBV) เพื่อให้การวิจัยง่ายขึ้น ผู้เขียนใช้งบการเงินระหว่างปี 2553 ถึง พ.ศ. 2558 วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้ในการวิจัยนี้คือวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบกลุ่ม (Panel Data) จากผลการวิจัยโดยใช้ EVIEWS 9 (Computer Applications tools) ตามการทดสอบ 't' เช่น อิทธิพลของ ROA และอย่างมีนัยสำคัญต่อ GCG, อิทธิพลเชิงลบของ NPM และ GCG อย่างมีนัยสำคัญ, อิทธิพลของ CR และอย่างมีนัยสำคัญต่อ GCG, อิทธิพลของ PBV และ GCG อย่างมีนัยสำคัญ และจากการทดสอบ เกี่ยวกับการทดสอบ 'F' (พร้อมกัน) อิทธิพลของ ROA ประสิทธิภาพทางการเงิน, NPM, CR บน GCG อิทธิพลของประสิทธิภาพทางการเงินพร้อมกันใน GCG และอิทธิพลของ GCG บน PBV โดยอิงจากการทดสอบ 'F' (พร้อมกัน) GCG ไม่มีอิทธิพลพร้อมๆ . ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการทดสอบ 't' และการทดสอบ 'F' โดยได้รับอิทธิพลจาก ROA, NPM, CR และ GCG และมีความสำคัญต่อมูลค่าของบริษัทจดทะเบียน

Shiri, Vaghfi, Soltani and Esmali (2012) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบของคณะกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร ซีอีโอ ประธานหรือรองประธานกรรมการ และ นักลงทุน

สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ กับคุณภาพกำไรของหลักทรัพย์ในประเทศ อิหร่าน โดยวัดคุณภาพกำไรจาก คุณภาพของรายการคงค้าง (Accruals quality) คุณภาพของตัวเลข กำไรปีก่อน ในการคาดคะเนกำไรปัจจุบัน (Persistence) และความสามารถในการคาดคะเนของ ตัวเลขกำไร (Predictability) จากผลการศึกษา พบว่า อัตราส่วนของคณะกรรมการที่ไม่ได้เป็น ผู้บริหาร ซีอีโอ ประธานหรือรองประธานกรรมการ และนักลงทุนสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียน

Rochman Marota (2018) ผลกระทบของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DAR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) และการกำกับดูแลกิจการในการคาดการณ์ความทุกข์ยากทางการเงินต่อบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ใช่สถาบันการเงินซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย ความสามารถของบริษัทจดทะเบียนที่จะสามารถแข่งขันได้นั้นขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนเป็นส่วนใหญ่ บริษัทจดทะเบียนที่ไม่สามารถแข่งขันเพื่อรักษาลงทุนได้จะค่อยๆ ถูกไล่ออกจากสภาพแวดล้อมทางอุตสาหกรรมและจะล้มละลาย บริษัทจดทะเบียนต่างๆ ที่ยังคงแสดงผลประกอบการที่ตกต่ำต่อไป กลัวว่าจะประสบกับสถานะทางการเงินที่ลำบากซึ่งนำไปสู่การล้มละลายของบริษัทจดทะเบียน วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่ออธิบายผลกระทบของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DAR) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) และการกำกับดูแลกิจการบางส่วนและพร้อมกันในการทำนายความทุกข์ยากทางการเงินในบริษัทจดทะเบียนของรัฐที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย . การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิธีวิเคราะห์ที่ใช้คือสถิติเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้เป็นการตรวจสอบด้วยวิธีสำรวจเชิงอธิบาย การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ และการทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษานี้บ่งชี้ว่า (1) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DAR) และอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) บางส่วนมีอิทธิพลอย่างมากในการทำนายความสามารถทางการเงิน ในขณะที่การกำกับดูแลกิจการไม่ได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในการทำนายความสามารถทางการเงิน (2) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (DAR), อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) และการกำกับดูแลกิจการก็มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการคาดการณ์ความสามารถทางการเงิน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อผลการดำเนินงานและสภาพคล่องของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่มีผลกับการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 2) เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่มีผลกับสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistic) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยทำการศึกษาวิจัยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยโดยเรียงตามลำดับและแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรของการวิจัยนี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100 ที่มีการดำเนินงานอยู่ในช่วงปี พ.ศ.2561-2563 ประกอบด้วย 78 บริษัทจดทะเบียน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563) ใช้เป็นจำนวนประชากรในการศึกษา โดยไม่รวมบริษัทจดทะเบียนดังต่อไปนี้

- บริษัทจดทะเบียนที่มีผลประกอบการไม่ต่อเนื่องใน พ.ศ.2561 – 2563

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรกลุ่มเป้าหมายจำนวน 78 บริษัทจดทะเบียน สุ่มเป็นตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 84 บริษัทจดทะเบียน

ตารางที่ 1 ตารางสรุปจำนวนบริษัทจดทะเบียนกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มSET100

กลุ่มอุตสาหกรรม	ประชากร (บริษัทจดทะเบียน)	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลแต่ละปี (บริษัทจดทะเบียน)			รวม จำนวน ตัวอย่าง
		พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	
1.SET100	78	78	78	78	234
รวม	78	78	78	78	234

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563)

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการเก็บข้อมูลจาก SET100 78 บริษัทจดทะเบียน รวมทั้งสิ้น 234 บริษัทจดทะเบียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทจดทะเบียนที่ใช้เป็นตัวอย่างด้วยการคัดลอกและบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปแล้วนำมาคำนวณเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาตามนิยาม ทฤษฎี และสูตร ตามลำดับดังต่อไปนี้

3.2.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรอิสระจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ 1.ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน 2.สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 3.สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นรายใหญ่รายใหญ่ 4.สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัท

มีรายละเอียดของตัวแปรดังนี้

มีวิธีการวัดค่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 2 รายละเอียดของตัวแปรแต่ละชนิด

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน	จำนวนคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด (ไพริน ใจทัต,2555)
สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	จำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนกรรมการบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด (ไพริน ใจทัต,2555)

สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นรายใหญ่	เปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกรวมกัน(ณชั้นที่ จันทรเขตต์,2554)
สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารบริษัทจดทะเบียน	จำนวนการถือหุ้นของผู้บริหารและคณะกรรมการต่อจำนวนหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด (วรรณพร ศิริทิพย์,2555)

ตัวแปรตาม ประกอบด้วยผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 ซึ่งวัดโดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)และ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) มีวิธีการวัดค่าตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังตารางที่ 3 ตารางที่ 3.แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	กำไรสุทธิหารสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	สินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วย หนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Equity: ROA) = กำไรสุทธิ / สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ทรัพย์สินให้เป็นประโยชน์เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทน ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงผลกำไรที่บริษัทหาได้จากสินทรัพย์ทั้งหมดที่ดำเนินการ ถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงถึงบริษัทมีผลตอบแทนจากการลงทุนมากด้วย

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) = สินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียนเป็นเครื่องชี้วัดฐานะทางการเงินระยะสั้นของธุรกิจ ถ้าอัตราส่วนยังมีค่าสูง แสดงว่าธุรกิจมีสภาพคล่องในการดำเนินงานมาก มีความสามารถในการชำระหนี้สูง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นนักลงทุนสถาบันที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 3 ปี ในช่วงระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ.2561 ถึง พ.ศ.2563 จากแหล่งข้อมูลต่างๆดังนี้

3.3.1 ตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบไปด้วย การกำกับดูแลกิจการที่ดี 1.ขนาดของคณะกรรมการ 2.สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 3.สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นรายใหญ่รายใหญ่ 4.สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัท โดยทำการเก็บรวบรวมจากระบบสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Market Analysis and Report Tool : SETSMART)

3.3.2 ตัวแปรตาม ซึ่งประกอบไปด้วย โดยทำการเก็บรวบรวมจากระบบสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Market Analysis and Report Tool : SETSMART)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจะนำข้อมูลที่ได้รวบรวมเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี 1.ขนาดของคณะกรรมการ 2.สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 3.สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 4.สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัทจดทะเบียน และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 มาทำการลงรหัสและประมวลผลข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ค่าทางสถิติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือมีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 คือมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างสูง โดยใช้วิธีการทดสอบทางสถิติ ดังนี้:

3.4.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics)

ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กันโดยใช้ค่าสถิติ Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (ViF) และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson' Correlation Coefficient) เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์และเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546:สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2543)

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \epsilon$$

$$CA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \epsilon$$

โดยที่

ROA แทน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

CA แทน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Asset)

BOD แทน ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน

IND แทน สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ

BLK	แทน	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่
DIR	แทน	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ
ค่าทางสถิติ		
β_0	แทน	ค่าคงที่
β_{1-4}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์(อิทธิพลที่ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีต่อตัวแปรตาม)ของตัวแปรที่ 1 ถึง 4
ϵ	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับบริษัทจดทะเบียน i

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงาน และสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ประกอบไปด้วย 1) เพื่อศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 2) เพื่อศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อสภาพคล่องบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 234 บริษัทจดทะเบียน ระหว่างปี 2561 – 2563 ผลการศึกษานำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา (Description Statistics)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

ส่วนที่ 5 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

ส่วนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regressions Analysis)

4.1 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร

สัญลักษณ์และความหมายที่ใช้ ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังนี้

ROA	=	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
CR	=	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน
BOD	=	ขนาดของคณะกรรมการ
IND	=	สัดส่วนของคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
BLK	=	สัดส่วนของการถือหุ้นรายใหญ่
DIR	=	สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการ

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ปี 2561-2563

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนข้อมูล

รายละเอียด	กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลแต่ละปี (บริษัทจดทะเบียน)			รวมจำนวนตัวอย่าง
	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	
1. บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET100	100	100	100	300
ไม่รวม บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม อุตสาหกรรมการเงิน	16	16	16	48
ไม่รวม บริษัทจดทะเบียนที่ไม่สามารถเก็บ ข้อมูลได้ครบถ้วน	6	6	6	18
รวม				234

ที่มา: จากการวิเคราะห์

จากตารางที่ สรุปได้ว่า จำนวนข้อมูลของตัวอย่างที่เลือกจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ระหว่าง พ.ศ. 2561 – 2563 ทั้ง 6 กลุ่มอุตสาหกรรม มีจำนวน 234 บริษัทจดทะเบียน โดยไม่รวมกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน จำนวน 48 บริษัทจดทะเบียน เนื่องจากในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินมี ข้อบังคับ มาตรฐานรายงานทางการเงิน หรือ หลักเกณฑ์ต่างๆ ต่างกับหลักเกณฑ์ทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีบริษัทจดทะเบียนที่ไม่มีข้อมูลที่ไม่ครบ 3 ปี จึงทำให้มีข้อมูลไม่ครบถ้วน จำนวน 18 บริษัทจดทะเบียน

4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา (Description Statistics)

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาตามลักษณะจำนวนข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การแจกแจงความถี่และร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้น ตัวแปรตาม เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมทั่วไปของข้อมูล ตามรายละเอียดที่สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรเชิงปริมาณ

	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
BOD	6.0000	19.0000	11.3700	0.1176
IND	0.2700	0.7900	0.4216	0.1176
BLK	14.3800	82.0000	60.4487	16.3066
DIR	0.0000	0.7300	0.0994	0.1501
ROA	-15.0500	28.3700	8.8205	6.3130
CR	0.1700	8.8600	1.6830	1.1724

จากตารางที่ การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรเชิงปริมาณ สามารถอธิบายสรุปได้ ดังนี้

1. BOD ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน มีค่าต่ำสุด 6 คนและค่าสูงสุดเท่ากับ 19 คนโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11.37 หรือเท่ากับ 11 คน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.764
2. IND สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ มีค่าต่ำสุด 0.270 เท่า และค่าสูงสุดเท่ากับ 0.790 เท่า โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.4216 เท่า และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.1176
3. BLK สัดส่วนของการถือหุ้นรายใหญ่ มีค่าต่ำสุด เท่ากับร้อยละ 14.380 ค่าสูงสุด เท่ากับ ร้อยละ 82.00 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 60.4487 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับร้อยละ 16.3066
4. DIR สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัทจดทะเบียน มีค่าต่ำสุด เท่ากับ 0.000 เท่า ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด ค่าสูงสุด เท่ากับร้อยละ 0.7300 เท่าของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดโดยมี ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.0945 เท่าของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับร้อยละ 0.1501
5. ROA อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สรุปได้ว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ค่าต่ำสุด เท่ากับ -15.0500 เท่า ค่าสูงสุด เท่ากับ 28.3700 เท่า โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.8205 เท่าและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 149.3716

6. CR อัตราส่วนทุนหมุนเวียน สรุปได้ว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน มีค่าต่ำสุด (Min) เท่ากับ 0.1700 เท่า ค่าสูงสุด (Max) เท่ากับ 8.8600 เท่า โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.6830 เท่า และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1724

4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ เป็นการศึกษาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ในรูปของเมตริกซ์ เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใด ซึ่งพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) เป็นค่าวัดความสัมพันธ์

ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน และค่าเครื่องหมาย (+,-) หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ บอกทิศทางของความสัมพันธ์ ดังนี้

การนำค่าสัมประสิทธิ์มาใช้ได้อย่างเหมาะสมจะต้องเป็นข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นเท่านั้น ดังนั้นก่อนที่จะทำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regressions) จึงมีการตรวจสอบว่าตัวแปรต่าง ๆ เป็นไปตามเงื่อนไขของวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณหรือไม่ และเงื่อนไขที่จะยอมรับได้ว่ามีความสำคัญมากคือ ตัวแปรอิสระทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาต้องเป็นอิสระต่อกันหรือไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันเกิน 0.80 (Field, 2000) สาเหตุเนื่องจากการมีตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ระหว่างกันมากเกินไปอาจก่อให้เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) ซึ่งมีผลทำให้การวิเคราะห์ความถดถอยผิดพลาดจากข้อเท็จจริงได้ งานวิจัยนี้เลือกใช้วิธีการตรวจสอบดังนี้ Pearson Correlation, Tolerance และ Variance Inflation Factors (VIF)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

Independent variable	Correlation coefficient (r)			
	BOD	IND	BLK	DIR
BOD	1			
IND	-0.082	1		
BLK	0.064	0.022	1	
DIR	-0.239**	0.000	-0.073	1

** Significant at the 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการ(BOD) สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร(IND) สัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นรายใหญ่(BLK) และสัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัทจดทะเบียน(DIR) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันน้อยกว่า 0.80 จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุ มีรายละเอียดโดยตัวแปรอิสระแต่ละตัวส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ อยู่ในช่วง -0.239-0.064 ไม่เกิน 0.8 (Field, 2000) แสดงให้เห็นว่าข้อมูลไม่มีปัญหาที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ที่จะส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบสมการการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ทั้งนี้ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงสุด 1 คู่ คือ ขนาดของคณะกรรมการ(BOD) และสัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัทจดทะเบียน(DIR) (-0.239)

4.5 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

ในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ กำหนดให้ตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้อง เป็นอิสระต่อกัน โดยการตรวจสอบเงื่อนไขนี้จะตรวจสอบโดยใช้ค่าสถิติ คือ Tolerance และ ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ถ้าหากค่า Tolerance ของตัวแปร เข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรเป็น อิสระจากกัน แต่ถ้าค่าใกล้ ศูนย์แสดงว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และ ค่า Variance Inflation Factor หากมีค่าใกล้ 10 มากแสดงว่าระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสมการการวิเคราะห์ความถดถอยพหุเชิงเส้นมีมาก นั่นคือ เกิดปัญหา Multicollinearity

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อทดสอบค่า Tolerance กับ Variance Inflation Factor

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
BOD	0.934	1.071
IND	0.993	1.008
BLK	0.993	1.008
DIR	0.939	1.065

จากตารางที่ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระพบว่าค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าไม่ใกล้ศูนย์ (> 0.5) และ ค่า Variance Inflation Factor ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าน้อยกว่า 10 ดังนั้นจึงสรุปได้ ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีระดับความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การประมาณสมการถดถอยเชิงพหุคูณแบบกำลังสองน้อยที่สุดเพื่อการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิง

เส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนของแต่ละแบบจำลองมีค่าการประมาณดังตารางที่ ซึ่งแบบจำลองมีดังนี้

ตัวแบบที่ 1 : ผลการดำเนินงาน

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \epsilon$$

ตัวแบบที่ 2 : สภาพคล่อง

$$CR = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \epsilon$$

ตารางที่ 8 ผลสรุปแบบจำลองจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ตัวแบบ	R	R ²	Adj. R ²	S.E.	D.W.	F- test	Sig
1	0.262	0.069	0.052	6.1458	2.424	4.213	0.003
2	0.157	0.025	0.008	1.1680	2.072	1.443	0.221

ตัวแบบที่ 1 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 สามารถอธิบายความผันแปรของผลการดำเนินงาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับนัยสำคัญ .05 (F 4.213 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ร้อยละ 26.2 (R =0.262) และสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของ ผลการดำเนินงาน ได้ร้อยละ 5.2 (Adj.R²=0.052) มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเท่ากับ 6.1458(S.E.) และมีค่า Durbin-Watson เข้าใกล้ 2 (D.W.=2.424) หมายถึงไม่เกิด Autocorrelation สรุปได้ว่าตัวแบบผลการดำเนินงาน มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

ตัวแบบที่ 2 ตัวแปรอิสระทั้ง 4 สามารถอธิบายความผันแปรของสภาพคล่อง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับนัยสำคัญ .05 (F =1.443,Sig =0.221) ตัวแปรอิสระทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กับผลสภาพคล่อง ร้อยละ 15.7 (R =0.157) และสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของสภาพคล่อง ได้ร้อยละ 0.8 (Adj. R²=0.008) มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเท่ากับ 1.1680 (S.E.) และมีค่า Durbin-Watson เข้าใกล้ 2 (D.W.=2.072) หมายถึงไม่เกิด Autocorrelation สรุปได้ว่าตัวแบบสภาพคล่อง มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regressions Analysis)

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษา ตัวแบบ 1) การกำกับดูแลกิจการกับผลดำเนินงาน 2)การกำกับดูแลกิจการกับสภาพคล่อง) โดยใช้วิธีการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีการนำตัวแปรอิสระเข้าพร้อมกัน (Enter multiple regression analysis) จำแนกผลการวิเคราะห์ตามแบบจำลองดังนี้

1) ตัวแบบตราผลตอบแทนต่อส่วนสินทรัพย์ (ROA)

เป็นการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 และสมมติฐานข้อที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีผลต่อผลการดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ได้แก่

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อการดำเนินงาน

ตัวแบบที่ 1

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \epsilon$$

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบจำลองที่ 1 แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีผลต่อการดำเนินงาน

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t - Test	P-Value (Sig.)	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			VIF	
			Tolerance				
ค่าคงที่	12.475	2.772		4.500	0.000		
BOD	-0.214	0.147	-0.096	-1.450	0.148	0.934	1.071
IND	-8.923	3.437	-0.166	-2.596	0.010	0.992	1.008
BLK	0.032	0.025	0.082	1.279	0.202	0.992	1.008
DIR	6.515	2.766	0.155	2.355	0.019	0.939	1.065

F = 4.213** Sig = 0.003 R = 0.262 Adj.R² = 0.052 Std. Error = 6.1458 Durbin-Watson = 2.424 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.008 – 1.071 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิเคราะห์สหการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่ามีค่า Sig (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.003 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ได้ร้อยละ 5.2 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.052)

หากพิจารณาปัจจัยของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ROA พบว่า สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ IND และสัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัทจดทะเบียน DIR มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ROA อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ในขณะที่ ขนาดของกรรมการบริษัทจดทะเบียน BOD และสัดส่วนของการถือหุ้นรายใหญ่ BLK ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ROA

2) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR)

เป็นการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2) เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราส่วนทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 และ สมมติฐานข้อที่ 2 การกำกับดูแลกิจการที่ดี มีผลต่อ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการ มีผลต่อสภาพคล่อง

ตัวแบบที่ 1

$$CR = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \epsilon$$

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบจำลองที่ 2 การกำกับดูแลกิจการต่อผลต่อสภาพคล่อง

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t – Test	P-Value (Sig.)	Collinearity Statistics
	B	Std. Error	Beta			
				Tolerance		VIF

ค่าคงที่	1.619	0.527		3.072	0.002		
BOD	-0.041	0.028	-0.098	-1.450	0.148	0.934	1.071
IND	1.158	0.653	0.166	1.773	0.078	0.992	1.008
BLK	0.001	0.005	0.011	0.161	0.872	0.992	1.008
DIR	-0.094	0.526	-0.012	-0.180	0.858	0.939	1.065

F = 1.443** Sig = 0.221 R = 0.157 R² = 0.008 Std. Error = 1.1680 Durbin-Watson = 2.072 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.008 – 1.071 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

หากพิจารณาปัจจัยของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) พบว่า สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) และสัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัทจดทะเบียน (DIR) ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน (BOD) และสัดส่วนของการถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนทุนหมุนเวียน

ตารางที่ 11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์		
สนับสนุนสมมติฐาน		
	ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน ผลต่อการดำเนินงาน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ไม่มีอิทธิพล อาจเพราะเกณฑ์ของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีจำนวนแน่นอน
	สัดส่วนของคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ผลต่อการดำเนินงาน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	มีอิทธิพล เพราะมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสามของ

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
		จำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน
	สัดส่วนของการถือหุ้นรายใหญ่ต่อการดำเนินงาน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ไม่มีอิทธิพล
	สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารบริษัทจดทะเบียนต่อการดำเนินงาน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	มีอิทธิพล
สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการที่ดี มีผลต่อสภาพคล่อง อัตราส่วนทุนหมุนเวียน สนับสนุนสมมติฐาน		
	ขนาดของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียน มีผลต่อสภาพคล่อง อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	ไม่มีอิทธิพล
	สัดส่วนของคณะกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีผลต่อสภาพคล่อง อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	ไม่มีอิทธิพล
	สัดส่วนของการถือหุ้นรายใหญ่มีผลต่อสภาพคล่อง อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	ไม่มีอิทธิพล
	สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารบริษัทจดทะเบียนมีผลต่อสภาพคล่อง อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	ไม่มีอิทธิพล

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานและสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1.เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 2.เพื่อศึกษาผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่ออัตราส่วนทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ประชากรในการวิจัยคือ บริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 โดยมีเงื่อนไขดังนี้ เป็นบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ถูกจัดประเภทให้อยู่ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่กำลังฟื้นฟูกิจการเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลเพราะบริษัทจดทะเบียนเหล่านี้ไม่ได้มีข้อมูลซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาที่ ทำการศึกษาและกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในกลุ่มฟื้นฟูนี้อาจเป็นตัวอย่างไม่ดี และไม่เป็นที่สนใจของนักลงทุน เป็นบริษัทจดทะเบียนที่ไม่ถูกขึ้นเครื่องหมาย H (Trading hall) หรือ SP (Trading Suspension) จากตลาดหลักทรัพย์ ณ ช่วงเวลาที่ศึกษา และช่วงประมาณค่า เพราะเครื่องหมาย ดังกล่าวจะเป็นการงดการซื้อขายซึ่งจะทำให้ไม่มีข้อมูลในการซื้อขายหลักทรัพย์ ไม่เป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีข้อมูลของงบการเงินไม่ครบถ้วน (Missing Data) เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เข้าเงื่อนไขในการศึกษาในครั้งนี้มีจำนวน 84 บริษัทจดทะเบียน จากทั้งหมด 100 บริษัทจดทะเบียน จำนวนข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 252 ข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี (แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) ปี 2561 - 2563 รวมระยะเวลา 3 ปี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 โดยได้ทำการเสนอ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการศึกษา
- 5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีผลต่อผลการดำเนินงาน พบว่าค่า Sig. เท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับการกำกับดูแลกิจการมีผลต่อผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการต่อผลสภาพคล่อง พบว่าค่า Sig. เท่ากับ 0.221 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การกำกับดูแลกิจการไม่มีผลต่อสภาพคล่อง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานและสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100 ซึ่งมีปัจจัยพบว่า

ด้านการกำกับดูแลกิจการที่มีผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Jayalakshmy Ramachanfran and el. (2018) ทำการศึกษา เรื่องการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานในหมวดกองทุน อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กรณีศึกษาในกลุ่มประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย พบว่า การกำกับดูแลกิจการในด้านอัตราการเติบโตได้รับอิทธิพลจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้ลดความเสี่ยงที่มีกำไรลดลงจากการขายกองทรัสต์เพื่อการลงทุน อย่างไรก็ตาม มูลค่าของกิจการที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีทำให้ความเสี่ยงในการลงทุนลดลงด้วย โดยหากแยกตามปัจจัยต่างๆ Jiamsagul (2007) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาล กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ Return on Asset (ROA) ขนาดของคณะกรรมการบริษัทด้านผลการดำเนินงาน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลดำเนินงานของบริษัท ซึ่งอาจจะมีสาเหตุ เนื่องจากจำนวนของคณะกรรมการในแต่ละบริษัทไม่แตกต่างกันและเป็นไปตามข้อกำหนดในการจดทะเบียนของบริษัทจดทะเบียนหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการกำหนดไว้ว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรมีจำนวนคณะกรรมการบริษัทขนาดที่เหมาะสมไม่เล็กเกินไปหรือไม่มากกว่าเกินไป โดยมีการแนะนำว่าขนาดของคณะกรรมการที่เหมาะสมควรอยู่ที่ 9-15 คน พบว่าขนาดคณะกรรมการไม่มีส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ส่วนของสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในแต่ละบริษัทมีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงาน พบว่า สัดส่วนของกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลการดำเนินงาน และการกำกับดูแลกิจการกับสภาพคล่อง ไม่มีความสัมพันธ์กันอาจเนื่องมาจากการที่บริษัทจะแต่งตั้งกรรมการอิสระเป็นการปฏิบัติตามข้อบังคับของการกำกับดูแลกิจการนั้นจะช่วยให้การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพดีขึ้น และอาจจะเป็นมาจาก

ที่คณะกรรมการอิสระในแต่ละบริษัทมีจำนวนไม่แตกต่างกัน อีกทั้งบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระจะต้องไปเป็นหลักเกณฑ์ สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัท ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100 ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชนนท์ จันทระเขตต์(2554) ,สุรางค์ เห็นสว่าง (2560) พบว่าสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัท แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าสัดส่วนของผู้บริหารหรือกรรมการจะมีมากน้อยเพียงใด ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อผลดำเนินงานของบริษัท

ด้านการกำกับดูแลกิจการที่มีผลกับสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 การกำกับดูแลกิจการไม่มีอิทธิพลกับสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET10 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sharifah Norhafiza Syed (2007) ซึ่งศึกษาผลกระทบของกำกับดูแลกิจการต่ออัตราส่วนในงบดุลของบริษัทจดทะเบียนในประเทศมาเลเซีย โดยพบว่าสภาพคล่อง (CR) ไม่มีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการ

5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดที่สำคัญ ดังนี้

1 กลุ่มการเงิน ซึ่งรวมถึง กลุ่มธนาคาร บริษัทจดทะเบียนหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต ไม่สามารถนำมารวมในการวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องด้วยกลุ่มบริษัทจดทะเบียนดังกล่าว มีโครงสร้างรายงานการเงินที่ไม่เหมือนกันกลุ่มบริษัทจดทะเบียนอื่น ในกลุ่ม SET100 และยังมีข้อกำหนดหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ต่างแตกต่างกันไปด้วย

2 ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยใช้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาระยะเวลาแค่ 3 ปีแค่นั้น คือ ปี พ.ศ. 2561-2563 ซึ่งหากมองอีกด้านหนึ่งก็อาจจะไม่อาจได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากเท่าที่เท่า

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นักลงทุน อาจจะใช้ความสัมพันธ์กำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 เป็นแนวทางในการประเมินงบการเงิน เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนเบื้องต้นได้ โดยพิจารณาจากอัตราส่วนที่นำมาวิจัยในครั้งนี้ได้ นักลงทุน ผู้ใช้งบการเงินทั่วไป อาจนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นหนึ่งในแนวทางการพิจารณาการลงทุน การวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่มากขึ้น

2. หน่วยงานที่กำกับดูแลกิจการสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการกำหนดสิ่งที่บริษัทจดทะเบียนจะต้องปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อไปได้

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1 .เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรม SET100 ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อผลการดำเนินงานและสภาพคล่อง ซึ่งทำให้ได้ผลการวิจัยเชิงประจักษ์ต่อกรณีบริษัทจดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มSET100 โดยอาจจะเพิ่มงานวิจัยเป็นทั้งบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด หรืออาจจะแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่น่าสนใจ และได้ผลงานวิจัยที่มีประโยชน์มากขึ้น

2 .การวิจัยในครั้งต่อไป อาจจะมีการศึกษาที่ระยะเวลาที่เพิ่มมากขึ้น โดยอาจจะใช้กรอบแนวคิดนี้ เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาในช่วงเริ่มต้นของหลักการกำกับกิจการที่ดี ที่ใช้หลักเกณฑ์ใหม่ในปี 2560

3. ในการวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ โดยใช้ รายงานประจำปีแบบ56-1 ของกิจการ ที่เผยแพร่ในเว็บไซร์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวิจัยในครั้งต่อไปอาจจะเพิ่มวิธีการวิจัยอื่น ๆ เช่น การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากกว่าการนำข้อมูลที่แสดงในเว็บไซร์ เพื่อมาใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน การศึกษาครั้งต่อไปอาจจะศึกษาในช่วงระยะเวลาที่มากขึ้น เช่น จาก 3 ปี เป็น 5 ปี เพื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ดี

บรรณานุกรม

- ทิพย์ธัญญา หริณานนท์. (2560). อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไรและมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฉวีวรรณ ชุสนุก (2554) อิทธิพลของกลไกการกำกับดูแลกิจการต่อประสิทธิภาพของการกำกับดูแลกิจการและมูลค่าของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วารสารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรจน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2555
- ณรงค์ศักดิ์ อินตะไชยวงศ์. (2556). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ค้นคว้า อีสารบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ฉณาการ ปุปะระ (2556) ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน : กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดฯ สยามบรมราชกุมารี ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2559
- เพ็ญจันทร์ แสงอาวูธ (2562) การกำกับดูแลกิจการ ผลการดำเนินงานและมูลค่ากิจการตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม MAI วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- เอกภาพ เอกวิกรัย (2561) ผลของการกำกับดูแลกิจการและการเปลี่ยนผู้บริหารสูงสุดต่อผลการดำเนินงานและความเสี่ยงของบริษัท วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการเงินคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ไอลัดดา โองกลาง (2560) ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงาน : หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายงานวิจัยสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). **หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560**. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2564, จากเว็บไซต์: <https://www.sec.or.th/cgthailand/-TH/Documents/Regulation/CGCode.pdf>.
circulated_memo/listed_company/listed_company06_files/bj49_2.pdf

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563), **ข้อเสนอแนะการให้สารสนเทศของผู้บริหารบริษัทจดทะเบียน**. สืบค้น 2 พฤษภาคม 2564, จาก <https://www.set.or.th/th/regulations/>

BIBLIOGRAPHY

- Amarjit S. Gill & Nahum Biger, 2013. "The impact of corporate governance on working capital management efficiency of American manufacturing firms," *Managerial Finance*, Emerald Group Publishing, vol. 39(2), pages 116-132, January.
- Cheema, Khaliq Ur Rehman and Din, Muhammad Sadat (2013): **Impact of Corporate Governance on Performance of Firms: A Case Study of Cement Industry in Pakistan**. Published in: *Journal of Business and Management Sciences* , Vol. 4, No. 1 (2013): pp. 44-46.
- Dedi Mulyadi, Sihabudin, Obsatar Sinaga.(2019) **Analysis of Current Ratio, Net Profit Margin, and Good Corporate Governance against Company Value**
Retrieved from [<https://www.sysrevpharm.org/abstract/analysis-of-current-ratio-net-profit-margin-and-good-corporate-governance-against-company-value-65228.htm>] [May 10, 2021]
- Farhan Ahmed, Suman Talreja, and Muhammad Kashif (2018) **Effects of Corporate Governance and Capital Structure on Firms' Performance: Evidence from Major Sectors of Pakistan**. *Indonesian Capital Market Review* 10 (2018) 90-104
- Indawati, I. (2018). **ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF FINANCIAL PERFORMANCE ON GOOD CORPORATE GOVERNANCE AND THE IMPACT ON COMPANY VALUE**. *SCIENTIFIC JOURNAL OF REFLECTION : Economics, Accounting, Management and Business*, 1(4), 401-410.
- Mellisa Fitri Andriyani Muzakir Arief Darmawan The Impact of the Implementation of Corporate Governance on the Financial Performance of Non-finance Companies Registered in the Indonesian Stock Exchange DOI: [10.18502/kss.v3i10.3434](https://doi.org/10.18502/kss.v3i10.3434)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	นายณพพร ชินภักดี
วัน เดือน ปีเกิด	8 มกราคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2547 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) (บธ.บ) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการจัดเก็บรายได้ปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลซับสนุ่น ตำบลซับสนุ่น อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	89/605 ถนนนวมินทร์ แขวงรามอินทรา เขตคันนายาว กรุงเทพฯ 10230